

DIPLOMAMUNKA

Virág Fruzsina

Debrecen

2007

DEBRECENI EGYETEM
INFORMATIKAI KAR
KOMPUTERGRAFIKAI ÉS KÖNYVTÁR-INFORMATIKAI TANSZÉK

PROGRAM HÁZI KÖNYVTÁRAK SZÁMÍTÓGÉPES FELTÁRÁSÁHOZ

Témavezető:

Dr. Suppné dr. Tarnay Györgyi
egyetemi adjunktus

Készítette:

Virág Fruzsina
informatikus könyvtáros – matematika

Debrecen

2007

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	3
2. Követelmények	8
3. A Debrecenben használt integrált könyvtári rendszerek.....	26
3. 1. Általános áttekintés	26
3. 2. Az egyes integrált könyvtári rendszerek tulajdonságainak ismertetése	28
3. 2. 1. Szirén.....	28
3. 2. 2. S(R)-LIB	29
3. 2. 3. Könyvtári Segéd 2002.....	30
3. 2. 4. Corvina.....	31
3. 2. 4. 1. <i>A Java programozási nyelven alapuló keresőfelület</i>	32
3. 3. A kutatási eredményekből levont következtetések	34
4. Tervezés	35
4. 1. Az adatbázis séma megtervezése és leírása.....	35
4. 1. 1. A dok tábla attribútumai	35
4. 1. 2. A kiado tábla attribútumai.....	36
4. 1. 3. A nev tábla attribútumai	36
4. 1. 4. A dok, és a nev tábla kapcsolótáblájának, a nev_dok táblának az attribútumai	37
4. 1. 5. A targyszo tábla attribútumai	37
4. 1. 6. A targyszo és a dok tábla kapcsolótáblájának a targyszo_dok-nak az oszlopai	37
4. 1. 7. A peldanyok tábla attribútumai	38
4. 1. 8. A kero tábla attribútumai	38
4. 1. 9. A kero_dok tábla oszlopai.....	38
5. Alrendszerek fejlesztése.....	39
5. 1. Tábladefiníciók	39
5. 1. 1. Adatbázis-kezelő rendszer	39
5. 1. 2. A közreműködő személyek nyilvántartása.....	39

---

5. 1. 3. A dokumentumok adatainak kezelése	40
5. 1. 4. A kölcsönzés kezelése	42
5. 2. Implementáció	43
5. 2. 1. Adatbázis-programozás	43
6. Felhasználói dokumentáció	45
6. 1. Telepítési útmutató	45
6. 2. Felhasználói kézikönyv	48
6. 2. 1. Új dokumentum bevitele	49
6. 2. 1. 1. Az űrlap adatmezői	51
6. 2. 2. Dokumentum keresése	55
6. 2. 3. Dokumentum kölcsönzése	60
6. 2. 4. Dokumentum visszahozása	65
6. 2. 5. Új kölcsönkérő	68
6. 2. 6. Kölcsönkérő keresése	70
6. 2. 7. Kilépés	71
7. Összegzés	72
Felhasznált irodalom	74
Ábrajegyzék	77
Mellékletek	79

---

1. Bevezetés

Az információs társadalomban központi kérdés, hogy az információ könnyen és gyorsan elérhető legyen bárki számára, hiszen alapvető emberi jog, hogy az információhoz mindenki szabadon hozzájuthasson. Az új információhordozók, adatbázisok, melyeknek használatához többnyire számítógépre van szükség, könnyen használhatók, valamint lehetővé teszik új keresési stratégiák alkalmazását, melyeknek segítségével a keresés, és így az információhoz való hozzáférés könnyebbé és gyorsabbá vált.

1945 előtt főként a polgárságnak és az arisztokráciának volt lehetősége arra, hogy könyveket vásároljon, hiszen képviselői magas iskolázottsággal, és megfelelő anyagi forrásokkal rendelkeztek ahhoz, hogy olvashassanak. Az alacsony iskolázottságú lakosok kevés könyvvel rendelkeztek, hiszen sem anyagi lehetőségük, sem igényük nem volt arra, hogy könyveket vásároljanak. 1945 után ez a helyzet megváltozott. Az új politikai hatalom által megfogalmazott céloknak megfelelően - miszerint a társadalom alsóbb rétegei számára is elérhető legyen a kultúra - a könyvek ára jelentős mértékben csökkent, az iskolázottság aránya és szintje nőtt a lakosság körében, így az 1970-es évek végére olyan háztartásokban is megjelentek a könyvgyűjtemények, ahol addig nagyon kevés volt, vagy esetleg egyetlen könyvvel sem rendelkeztek (pl. munkások, mezőgazdasági dolgozók).

Az 1980-as évektől egyre inkább megnőtt a házi könyvtárak jelentősége, nagysága és elterjedtsége, és ez a tendencia napjainkban is kimutatható. A könyv nélküli családok aránya csökkent, a 300 kötetnél nagyobb könyvgyűjteménnyel rendelkező családok aránya nőtt.¹ Egyre inkább halmozódnak a házi könyvtárakba bekerülő dokumentumok, egyre több cím található meg a lakások polcain, legfőképpen az értelmiségi családok otthonaiban. Az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtártudományi és Módszertani Központjának kutatásai szerint az 1964-ben megfigyelt helyzethez képest megháromszorozódott a házi könyvtárak dokumentumszáma, ami 1986-ra még további 50%-kal nőtt, és ez a tendencia jellemző 2000-re is.²

---

¹ Gereben Ferenc: Olvasás és könyv a családban In: Stádium, 1990. 3. sz. 62. p.

² Nemes Erzsébet: Családi könyvtárak In: Könyv, könyvtár, könyvtáros, 10. évf. (2001) 7. sz. 41. p.

1. Táblázat: A házi könyvtárak dokumentumszáma³

	1964-es felmérés	1978-as felmérés	1985/86-os felmérés	1999/2000-es felmérés
Átlagos kötetszám	58	167	261	300
Becsült lakossági könyvkészlet (ezer kötet)	170-180	500-550	800	1120

A házi könyvtárak összetételében nemcsak mennyiségi, hanem minőségi változások is bekövetkeztek. Az 1980-as évek végén megnőtt a kézikönyvek gyarapodása⁴, az 1990-es évek végén csökkent a szépirodalmi és lektúr jellegű kötetek gyarapodása, és megnőtt a szakkönyveké, helyismereti, helytörténeti műveké⁵.

A házi könyvtárak minőségi és mennyiségi eltéréseit befolyásoló tényezők a következők:

- a) az „öröklött” kötetek száma,
- b) a család tagjainak száma,
- c) az iskolázottság mértéke,
- d) anyagi források,
- e) a családtagok könyvekhez való viszonya,
- f) lakóhely, mikrotársadalmi környezet.⁶

a) A családban élő felnőtteknek az otthonról, az új családjukba hozott kötetek száma is befolyásolja a házi könyvtárak nagyságát.

b) Az olyan családban, ahol tizenéves fiatalok élnek, nagyobb kötetszámú házi könyvtárat találunk. Ez a megállapítás azonban csak a teljes, egy-két gyermekes családokra érvényes, családonként átlagosan 344 kötettel. A csonka, illetve a sokgyermekes családok

³ u. o.

⁴ Kamarás István: Vevők, könyvek, olvasók In: Könyvvilág, 36. évf. (1991) 11. sz. 20. p.

⁵ Cs. Bányai György: Egy pedagógus magánkönyvtár évtizedei In: Iskolakönyvtáros, 4. évf. (2001) 1. sz. 41. p.

⁶ i. m. 40. p.

kevesebb kötettel rendelkeznek⁷, hiszen a szülő(k) az alapvető szükségletekre is nehezen teremti(k) elő az anyagi forrásokat, nem jut már könyvvásárlásra. Előbbiek családonként átlagosan 210 kötettel rendelkeznek. A gyermektelen családoknál a legrosszabb a helyzet, nekik átlagosan 160 kötetük van.⁸

c) A valamely felsőoktatási intézményben végzett szülők házi könyvtárai nagyobbak, mint az alacsonyabb végzettségűeké,⁹ illetve a tovább tanulni akaró gyerekeknek mind a saját, mind családjuk könyvtára nagyobb, mint azoké, akik nem akarnak továbbtanulni.¹⁰

d) A kevés anyagi forrással rendelkező családoknak kevesebb lehetőségük van könyvvásárlásra.

e) A családtagoknak a könyvekhez való viszonya nagyban befolyásolja házi könyvtáruk méretét, hiszen minél inkább bensőséges a viszonyuk a könyvekkel, annál többet fognak belőlük vásárolni, és annál nagyobb lesz a házi könyvtáruk is.

f) Az olvasási szokásokat befolyásolja az is, hogy a családtagok milyen típusú településen laknak. Kisközségekben kevesebb a lehetőség arra, hogy az emberek hozzájussanak a megfelelő könyvekhez, ugyanis vásárlásra szinte egyáltalán nincs lehetőség. A kisközségi könyvtárak viszont nem kapnak elég forrást könyvvásárlásra, ezért az állományuk meglehetősen hiányos. A nagyobb városokban éppen fordított a helyzet: a lakók válogathatnak a könyvesboltok kínálatából, így a házi könyvtári állomány is jóval nagyobb, teljesebb.

Az olvasási szokásokat befolyásolhatja, hogy a családtagok közvetlen környezetében élő embereknek milyen a viszonyuk az olvasáshoz, mennyire műveltek, illetve hogy milyen műveltségi szintet várnak el a körülöttük lévőktől. Ez a tényező nagyon fontos lehet a gyermekek – a következő nemzedék – olvasáshoz való viszonyának alakulásában: ha a közvetlen környezetüktől (szüleiktől, testvéreiktől, tanáraiktól, diáktársaiktól ... stb.) azt látják, hogy olvasni jó, nagy valószínűséggel ők is olvasókká válnak.

Az 1980-as évektől megint nő a könyvek ára, és ez a növekedés nagyobb mértékű, mint a kereslet növekedésének aránya. Ezért a családoknak kevesebb könyvre fordítható anyagi forrásuk van, de az értelmiség abból a kevésből is fordít könyvvásárlásra, hiszen

---

⁷ Gereben Ferenc: Olvasás és könyv a családban In: Stádium, 1990. 3. sz. 62. p.

⁸ u. o.

⁹ Andor Mihály: A könyv mint a kulturális tőke mutatója In: Iskolakultúra, 9. évf. (1999) 11. sz. 65. p.

¹⁰ i. m. 67. p.

ezekben az otthonokban nem lakásdíszként, hanem munkaeszközként funkcionál a könyv, fontos a benne fellelhető információ.

Mindezek alapján „a szellemi foglalkozású, iskolázottabb és szakképesítéssel rendelkező, nagyobb társadalmi mobilitású, városokban élő rétegekben, nagyobb [...] könyvvásárlási aktivitással, valamint jelentősebb családi könyvgyűjteményekkel¹¹ találkozunk.”¹²

Az értelmiségi gyűjtemények szakmaspecifikusak, legfőképpen a tulajdonosok foglalkozásának megfelelő dokumentumokat tartalmazzák, de megtalálhatóak bennük az általános művek, lexikonok, szótárak, szépirodalmi művek, a gyermek- és ifjúsági irodalom, a hobby képviselői, valamint az ismeretterjesztő irodalom is.

Hogy ezt a sokrétű dokumentumhalmazt könnyen és jól tudják használni a család tagjai, hogy minél gyorsabban jussanak a munkájukhoz, a kikapcsolódásukhoz kellő információhoz, szükség van a gyűjtemény feltárására. Ez az igény elsőként egyetemi oktatók körében vetődött fel, illetve ezt a problémát fogalmazták meg azon tanszéki könyvtárak dolgozói is, amely könyvtárakba rendszeresen érkezik hagyatékként házi könyvtár, amely teljesen rendszertelen, feltáratlan. A feltárt házi könyvtári állományt jóval könnyebb, és ami még fontosabb, hogy gyorsabb és költségkímélőbb beépíteni egy könyvtár gyűjteményébe, mint egy rendszerrel nem rendelkező, feltáratlan dokumentumhalmazt.

A feldolgozási eljárások közül legkevesebb helyigénnyel a számítógépes szoftverek rendelkeznek, illetve ezeket használják leginkább a könyvtárakban is, ezért egy számítógépes program segítségével érdemes feldolgozni, rendszerezni a gyűjteményt. A számítógépes szoftverek gyorsak, rugalmasak, áttekinthetőek, könnyen építhetők, alakíthatók. Ma már mindenki tudja használni a számítógépet, még a gyerekek is, mely a közoktatás tantervi programjának, az 1995-ben hatályba lépett Nemzeti Alaptantervnek köszönhető. Ezért egy ilyen szoftver használata nem okozhat gondot a családtagoknak. A program használata segíti őket abban is, hogy hozzászokjanak a könyvtári közeghez, hogy beletanuljanak a könyvtár használatába, hogy gyakorolják a könyvtárakban való tájékozódást. Informatikus könyvtáros hallgatóként úgy érzem, kötelességem segíteni az embereket abban, hogy könyvtárhasználókká váljanak. Ennek a programnak a létrehozásával lehetőségem is nyílik erre, hiszen az elsők között készítek számítógépes szoftvert házi könyvtárak feltárására,

---

¹¹ A *családi könyvgyűjtemény* kifejezés alatt *házi könyvtár*at kell érteni.

¹² Gereben Ferenc: Olvasás és könyv a családban In: Stádium, 1990. 3. sz. 62. p.

családi használatra, elsősorban értelmiségiek számára, ahol sok esetben több száz/ezer dokumentum is fellelhető.

Mindezeket figyelembe véve egy jól működő, felhasználóbarát szoftvert szeretnék készíteni, kifejezetten otthoni használatra, amely szoftver egyszerű, könnyen kezelhető, igazodik a könyvtárakban használt raktári rendszerhez, keresési stratégiákhoz, egyszerűbb felépítéssel, törekedve arra, hogy a család tagjait ne riassza el a program használata.

A programot Java objektumorientált programnyelven írom, MySQL adatbázis-kezelő használatával kiegészítve.

2. Követelmények

A szoftveren belül nem szükséges a könyvtárak számára előírt szabványokat teljes mértékben betartani és alkalmazni, de a gyűjtemények sokszínűsége miatt nem lehet eltérni az általános elvektől. Nincs szükség többek közt a bibliográfiai leírásban alkalmazott központosításra, valamint az ISBN-, ISSN-szám felvételére sem. Szükség van viszont:

1. a dokumentumok bibliográfiai adataira,
2. raktári jelzetre,
3. tárgyszavakra,
4. a kölcsönkérő személy adataira,
5. grafikus kezelőfelületre.

1. **a dokumentumok bibliográfiai adatai:** ezen adatok válogatásánál a rövidített bibliográfiai leírás adatait, illetve néhány, általam fontosnak tartott adatot vettem figyelembe. Ezen kívül elvettem néhány olyan adatot, amit nem tartok szükségesnek.

A különböző dokumentumtípusok sajátosságainak megfelelően a szoftverbe beépítendő adatok a következők:

- **könyvek, könyv jellegű dokumentumok**
  - cím és szerzőségi közlés
    - cím,
    - szerzőségi közlés
      - szerző(k)
      - szerkesztő(k)
      - illusztrátor(ok)
  - megjelenés
    - megjelenés helye,
    - kiadó neve,

- megjelenés éve
- terjedelem
  - oldalszám,
  - illusztráció,
  - melléklet
- sorozat
  - cím,
  - sorozati szám,
- megjegyzések
- nyelv(ek)
- kötetadatok
  - kötetjelzés
  - kötet cím¹³

1. Példa:¹⁴

CÍM:	Barkácsolás mesterfokon
SZERZŐ:	Rex, Dieter
MEGJELENÉS HELYE:	Budapest
KIADÓ NEVE:	Ciceró
MEGJELENÉS ÉVE:	1999
OLDALSZÁM:	256 o.
ILLUSZTRÁLTSA G:	illusztrált, színes
NYELV(EK):	magyar

- **Nem időszaki kiadványban megjelenő részdokumentumok**
  - cím és szerzőségi közlés
    - cím,
    - szerzőségi közlés
      - szerző(k),

---

¹³ MSZ 3424/1-1978 Bibliográfiai leírás. Könyvek

¹⁴ A Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárának (DEENK) online katalógusának adatbázisa (dekdb) alapján

- szerkesztő(k),
  - illusztrátor(ok)
- terjedelem
  - illusztráció
- megjegyzések
- nyelv(ek)
- forrásdokumentum adatai
  - cím és szerzőségi közlés
    - cím,
    - szerzőségi közlés
      - szerző(k),
      - szerkesztő(k),
      - illusztrátor(ok)
  - megjelenés
    - megjelenés helye,
    - kiadó neve,
    - megjelenés éve
  - terjedelem
    - oldalszám,
    - illusztráció,
    - melléklet
  - sorozat
    - cím,
    - sorozati szám,
  - megjegyzések
  - nyelv(ek)
  - részdokumentum helye a forrásdokumentumban
    - terjedelemadatok
      - a részdokumentum terjedelme a forrásdokumentumon belül
  - kötetadatok

- kötetjelzés
- kötetcím

2. Példa:

CÍM: A teve fohásza
ILLUSZTRÁLTSAĞ: illusztrált, fekete-fehér

A forrásdokumentum adatai:

CÍM: Nagy számárfül
SZERZŐ: Romhányi József
ILLUSZTRÁTOR: Nagy Péter
MEGJELENÉS HELYE: Pécs
KIADÓ NEVE: Alexandra
MEGJELENÉS ÉVE: 2006
OLDALSZÁM: 173 o.
ILLUSZTRÁLTSAĞ: illusztrált, fekete-fehér
NYELV(EK): magyar
HELYE A

FORRÁSDOKUMENTUMBAN: 154-155. o.

- **Audiovizuális dokumentumok**

- cím és szerzőségi közlés
  - cím
  - szerzőségi közlés
- megjelenés
  - megjelenés helye,
  - kiadó neve,
  - megjelenés éve
- terjedelem, fizikai jellemzők
  - színinformációk,
  - melléklet
- sorozat
  - cím,

- sorozati szám
- megjegyzések
- nyelv(ek)¹⁵

3. Példa:¹⁶

CÍM:	80 nap alatt a Föld körül Michael Palinnel, 3. rész
SZERZŐ:	Mills, Roger
MEGJELENÉS HELYE:	Budapest
KIADÓ NEVE:	Budapest Film
KIADÁS ÉVE:	2006
SZÍNINFORMÁCIÓK:	színes
SOROZAT:	80 nap alatt a Föld körül, 3.
MEGJEGYZÉSEK:	magyar felirattal
NYELV(EK):	magyar, angol

• Hangdokumentumok

- cím és szerzőségi közlés
  - cím,
  - szerzőségi közlés
- megjelenés
  - megjelenés helye,
  - kiadó neve,
  - megjelenés éve
- fizikai jellemzők, terjedelem
  - a hanghordozó típusa,
  - melléklet
- sorozat
  - cím,
  - sorozati szám

¹⁵ MSZ 3424/10-1992 Bibliográfiai leírás. Videodokumentumok

¹⁶ A Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárának (DEENK) online katalógusának adatbázisa (dekdb) alapján

- megjegyzések
- nyelv(ek)¹⁷

4. Példa:¹⁸

CÍM:	2x2 néha öt : válogatás az 50-es évek magyar slágereiből
MEGJELENÉS HELYE:	Magyarország
KIADÓ NEVE:	Qualiton
MEGJELENÉS ÉVE:	1984
TÍPUS:	LP
NYELV(EK):	magyar

- **Időszaki kiadványok**

- cím és szerzőségi közlés
  - cím,
  - szerzőségi közlés
- dokumentum speciális adatai, számozás
  - számozási adatok: induló részegység számozási adata-utolsó részegység számozási adatai
- megjelenés
  - megjelenés helye,
  - kiadó neve,
  - megjelenés éve(i)
- fizikai jellemzők
  - illusztráció,
  - melléklet
- sorozat
  - cím,
  - sorozat száma

---

¹⁷ MSZ 3424/9-1988 Bibliográfiai leírás. Hangdokumentumok

¹⁸ A Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárának (DEENK) online katalógusának adatbázisa (dekdb) alapján

- megjegyzések
- nyelv(ek)¹⁹

5. Példa:²⁰

CÍM:	Magyar szárnyak
SZÁMOZÁSI ADATOK:	24. sz- 32. sz.
MEGJELENÉS HELYE:	Budapest
KIADÓ NEVE:	Magyar Szárnyak Baráti Kör
MEGJELENÉS ÉVE(I):	1996-2004
ILLUSZTRÁLTSA G:	illusztrált
NYELV(EK):	magyar

- **Időszaki kiadványokban megjelenő részdokumentumok**

- cím és szerzőségi közlés
  - cím,
  - szerzőségi közlés,
    - szerző(k)
    - szerkesztő(k)
    - illusztrátor(ok)
- terjedelem
  - illusztráció
- megjegyzések
- nyelv(ek)
- forrásdokumentum adatai
  - cím és szerzőségi közlés
    - cím,
    - szerzőségi közlés
  - dokumentum speciális adatai, számozás

¹⁹ K SZ/3 Bibliográfiai leírás. Időszaki kiadványok

²⁰ A Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárának (DEENK) online katalógusának adatbázisa (dekdb) alapján

- számozási adatok: induló részegység számozási adata-utolsó részegység számozási adatai
- megjelenés
  - megjelenés helye,
  - kiadó neve,
  - megjelenés éve(i)
- fizikai jellemzők
  - illusztráció,
  - melléklet
- sorozat
  - cím,
  - sorozat száma
- megjegyzések
- nyelv(ek)
- részdokumentum helye a forrásdokumentumban
  - számozás és terjedelemadatok
    - számozás,
    - keltezés,
    - a részdokumentum terjedelme a forrásdokumentumon belül²¹

6. Példa:

CÍM: A fűszerpaprikáról a fűszerpaprikáért
 SZERZŐ: Tömpe Anna

A forrásdokumentum adatai:

CÍM: Kertészet és szőlészet
 SZERKESZTŐ: Bodor János
 MEGJELENÉS HELYE: Budapest
 KIADÓ NEVE: Magyar Mezőgazdaság Kft.
 MEGJELENÉS ÉVE(I): 2007

---

²¹ MSZ 3424/12-1992 Bibliográfiai leírás. Időszaki kiadványokban megjelenő részdokumentumok

---

ILLUSZTRÁLTSAÉG:	illusztrált, színes fotók
NYELV(EK):	magyar
HELYE A	
FORRÁSDOKUMENTUMBAN:	39. sz.: 3-5 o.

- **Elektronikus dokumentumok**

- cím és szerzőségi közlés
  - cím,
  - szerzőségi közlés
    - szerző(k)
    - szerkesztő(k)
    - illusztrátor(ok)
- megjelenés
  - megjelenés helye,
  - kiadó neve,
  - megjelenés éve
- fizikai jellemzők
  - fizikai hordozó megnevezése,
  - méret,
  - melléklet
- sorozat
  - cím,
  - sorozat száma
- megjegyzések
- rendszerkövetelmények
- nyelv(ek)²²

7. Példa:²³

CÍM: Édesvízi horgászat

---

²² K SZ/2 Bibliográfiai leírás. Elektronikus dokumentumok

²³ A Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárának (DEENK) online katalógusának adatbázisa (dekdb) alapján

MEGJELENÉS HELYE:	Budapest
KIADÓ NEVE:	Multimédia Holding
MEGJELENÉS ÉVE:	2006
FIZIKAI HORDOZÓ:	1 DVD
SOROZAT:	Enciklopédia
MEGJEGYZÉS(EK):	Interaktív multimédia
RENDSZERKÖVETELMÉNYEK:	asztali dvd; sony playstation 2.; microsoft x-box; apple macintosh
NYELV(EK):	magyar

2. raktári jelzet; 3. tárgyszavak: A raktári jelzet szükségességét az indokolja, hogy biztosítani lehessen a megfelelő elrendezést. A raktári rendet úgy kell kialakítani, hogy létrejöjjenek a következő állománycsoportok:

- általános segédkönyvek,
- gyermek- és ifjúsági szépirodalom,
- gyermek- és ifjúsági ismeretközlő irodalom,
- felnőtt szépirodalom,
- felnőtt ismeretközlő irodalom.

A különböző állománycsoportokon belül az elrendezés a szépirodalmi állományrészek esetében szerzői, azon belül cím szerinti betűrendben, az ismeretközlő állományrészek esetében ETO-alapú (ETO= Egyetemes Tizedes Osztályozás, lásd lentebb) raktári rendben, azon belül szerző/cím szerinti betűrendben történik. Az ETO-alapú raktári rend alapjául a Könyvtári raktározási táblázatoknak, a 2001-ben a Könyvtári Intézet által közreadott, javított kiadását vettem. Ennek segítségével a házi könyvtári állomány tematikus rendben helyezhető el a polcokon, a hasonló témájú művek egymás mellé kerülnek. A táblázatok közül a *Betűrendes mutató a szakrendi jelzetek táblázataihoz* c. mutató az 1. sz. mellékletben, a *szakirodalom raktári szakjelei* c. mutató a 2. sz. mellékletben található meg, melyeknek használatával bővíthető a tárgyszó-rendszer, és a raktározási rend sem borul fel. A táblázat használatával újabb adalékot kaphatnak az olvasók a könyvtárakban való sikeres tájékozódáshoz, hiszen ennek a táblázatnak a segítségével rendezik el a közkönyvtárakban is

a különböző dokumentumokat. Ha ez a táblázat sem nyújt az állománynak megfelelő mélységű bontást, a megfelelő ETO-jelzet egyszerűsítésének alkalmazásával újabb és újabb raktári jelzetek állíthatók elő.

A tárgyszavakra azért van szükség, mert így megoldható a több szempontú kereshetőség problémája. A tárgyszó-rendszert a Könyvtári raktározási táblázatoknak, a 2001-ben a Könyvtári Intézet által közreadott, javított kiadását, illetve az Egyetemes Tizedes Osztályozás FID Publ. No. 691 című, az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtártudományi és Módszertani Központ és az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár által közösen, 1990-ben kiadott, rövidített kiadását felhasználva állítom össze. Töreksem az általánosságra, ugyanis minden házi könyvtári gyűjtemény más és más, ezért úgy gondolom, hogy a szűkebb szakterületek tárgyszavait a felhasználónak kell hozzáadnia a tárgyszó-adatbázishoz. Ezért a tárgyszó-rendszert úgy kell kialakítani, hogy bővíthető legyen. A bővítés a már említett 1. sz. melléklet, a 2. sz. melléklet, illetve az ETO-táblázatok segítségével lehetséges. Az alábbi táblázatban szeretném feltüntetni az egyes tárgyszavakat, a hozzájuk tartozó raktári jelzeteket:

2. Táblázat: A beépítendő tárgyszó-rendszer, az egyes tárgyszavakhoz tartozó raktári jelzetekkel

Tárgyszó	Raktári jelzet
Afrika földrajza	916
Afrikai országok története	960
Államigazgatás	350
Állatrendszertan	592
Állattan	590
Állattenyésztés	636
Általános enciklopédiák	030
Általános és személyi higiéné	613
Általános lexikonok	030

Tárgyszó	Raktári jelzet
Általános természettudományi művek	500
Amerikai angol irodalom	820(73) ²⁴
Angol irodalom	820
Angol nyelv	800.2 ²⁵
Ausztrália földrajzi leírása	919.4
Ausztrália története	990
Ázsia földrajzi leírása	915
Ázsia története	950
Bányászat	622
Barkácsolás	689
Betegápolás	649
Biblia	220
Bibliográfiák	015
Biológia	570
Bőripar	675
Buddhizmus	290.5
Bútorgyártás	684
Csillagászat	520
Dél-Amerika földrajzi leírása	918
Dél-Amerika története	980
Déli-sarkvidék földrajzi leírása	919.9
Déli-sarkvidék története	999
Dísz tárgyak készítése	688
Elektrotechnika	621.3

²⁴ A 820 jelentése: angol irodalom, a (73) egy ún. földrajzi alosztás. A teljes jelzet jelentése: amerikai angol irodalom.

²⁵ Az ETO-alapú raktári jelzetek balról jobbra, három számjegyenként központosódnak.

Tárgyszó	Raktári jelzet
Életrajz	920
Építészet (művészet)	720
Építőipar	690
Építőmérnöki tudományok	624
Erkölc	170
Észak- és Közép-Amerika földrajzi leírása	917
Észak- és Közép-Amerika története	970
Északi-sarkvidék földrajzi leírása	919.8
Északi-sarkvidék története	998
Esztétika	180
Etika	170
Európa földrajzi leírása	914
Európa története	940
Faipar	674
Fényképezés és rokon eljárások	770
Festészet	750
Filmművészet	791
Filozófia	100
Fizika	530
Földrajz	910
Földtan	550
Francia irodalom	840
Francia nyelv	800.4
Gazdaság	330
Géptan	621
Görög irodalom	875

Tárgyszó	Raktári jelzet
Görög nyelv	800.7
Grafikai művészetek	760
Gumiipar	678
Gyermekgondozás	649.1
Gyermekegyógyászat	616-053.2 ²⁶
Gyümölcsstermesztés	634
Haditechnika	623
Hadtudomány	355
Háztartás	640
Hindu vallások	290.5
Hobbiállatok tartása	636
Honismeret	908
Horgászat	799
Iparművészet	745
Irodalomtudomány	810
Iszlám	290.6
Japán vallások	299.52
Járműtechnika	629
Játékok (Pl. sakk)	790
Jogtudomány	340
Kárpitosipar	680
Kémia	540
Kereskedelem	339
Kereszténység	280

²⁶ Ez a jelzet két részből áll: a 616-os ETO-jelzet jelentése: kórtan; a -053.2 egy ún. általános ismérvek szerinti nem önálló alosztás, melyet az ETO segédtablázataiban találunk. Jelentése: gyermekek és csecsemők általában. Tehát így alkottuk meg a gyermekgyógyászat raktári jelzetét.

Tárgyszó	Raktári jelzet
Kertészet	635
Kertgondozás	635.018
Kínai vallások	290.4
Kovácsipar	680
Könyvkötés	686
Könyvritkaságok	090
Könyvtárak	020
Közegészségügy	614
Közigazgatás	350
Kultúra	008
Lakásberendezés	643
Latin irodalom	871
Latin nyelv	800.7
Logika	160
Magyar irodalom	894
Magyar nyelv	800.1
Magyarország földrajzi leírása	914.39
Magyarország története	943.9
Matematika	510
Mezőgazdaság	630
Mitológia	292
Múzeumok	069
Műszeripar	681
Német irodalom	830
Német nyelv	803.0
Néprajz	390

Tárgyszó	Raktári jelzet
Nevelés és oktatás	370
Növényrendszertan	582
Növénytan	580
Növénytermesztés	633
Olasz irodalom	850
Olasz nyelv	800.5
Olvasás	028
Orosz irodalom	882
Orosz nyelv	808.2
Orvostudomány -- betegségek/gyógyításuk	610
Őslénytan	560
Papíripar	676
Pedagógia	370
Politika	320
Pszichológia	159.9
Rajzművészet	740
Régészet	930.3
Ruházati ipar	687
Spanyol irodalom	860
Spanyol nyelv	800.6
Sport	796
Statisztika	310
Szakácskönyvek	641
Számítástechnika	681
Színházművészet	792
Szobrászat	730

Tárgyszó	Raktári jelzet
Szociális gondoskodás fajtái	360
Szociográfia	308
Szociológia	301
Szótárak	801
Szőlőművelés	634
Szőrmeipar	675
Tánc (művészet)	793
Térképek	912
Textilipar	677
Történelem	930
Útépités	625
Üvegipar	666
Vegyipar	660
Vízépítés	626
Zene	780
Zsidó vallás	290.2

8. Példa, teljes leírásra:²⁷

CÍM:	Kutatás és közlés a természettudományokban
SZERZŐ:	Csermely Péter
MEGJELENÉS HELYE:	Budapest
KIADÓ NEVE:	Osiris
MEGJELENÉS ÉVE:	1999
SOROZAT:	Osiris kézikönyvek
MEGJEGYZÉS(EK):	Bibliográfiát tartalmaz
NYELV(EK):	magyar

²⁷ A Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárának (DEENK) online katalógusának adatbázisa (dekdb) alapján

---

RAKTÁRI JELZET:	002
TÁRGYSZAVAK:	Kutatás, Tudomány, Dokumentáció, Research., Science. Documentation.

4. a kölcsönkérő személy adatai:

- ☐ a személy neve,
- ☐ a személy telefonszáma,
- ☐ a személy e-mail címe,
- ☐ a személy címe,
- ☐ a személy által kölcsönkért dokumentumok adatai,
- ☐ kérés / visszahozatal ideje.

Fontosnak tartom azt, hogy a leendő adatbázisban szerepeljen egy adatcsoport a kérő adataira vonatkozóan, mert tapasztalatból tudom, hogy sokan kér(het)nek könyvet kölcsön házi könyvtárunkból. Ezért érdemes feljegyezni, mit kinél találhatunk meg, ha hirtelen szükségünk lenne valamelyik könyvünkre, tudjuk, hol keressük.

5. grafikus kezelőfelület: Azért a grafikus kezelőfelület készítésére esett a választásom, mert kezelése könnyebb, és felhasználóbarátabb, mint a szöveges felületé. A felületnek menüvezéreltnek kell lennie, hiszen más, gyakran használt programok (pl. a Windows programjai) használatakor a felhasználók már ezt szokták meg.

A programnak lehetővé kell tennie új dokumentum bevitelét, régi rekord módosítását, illetve törlését. Generálnia kell a raktári rendet, kezelnie kell a dokumentumok kölcsönzését, hiszen jól jöhet az, ha regisztrálja a felhasználó azt, hogy kinek mit, és mikor adott kölcsön a családi gyűjteményből. Fontos még, hogy keresni lehessen a gyűjtemény adatbázisában, nemcsak a cím, ill. a szerző(k) szerint, de meg kell oldani a tárgyszóra való keresést, illetve az összetett, több szempontú keresést is.

Szükséges a nyomtatás támogatása is, pl. valamely keresőkérdés eredményének papíron való megjelenítésére.

3. A Debrecenben használt integrált könyvtári rendszerek

3. 1. Általános áttekintés

Végeztem egy kutatást, a Debrecenben integrált könyvtári rendszert használó könyvtárosok körében. A véleményüket kérdeztem az általuk használt rendszerről, kifejezetten a katalogizáló modulra és az OPAC-ra (Online Public Access Catalog) fókuszálva, hiszen nincs szükség a gyarapító, a folyóirat- és a kölcsönző modulra²⁸. A továbbiakban ennek eredményét ismertetem.

Debrecenben 34 könyvtár használ összesen négyféle integrált könyvtári rendszert. Ez utóbbiak a következők:

- Szirén,
- S(R)-LIB,
- Könyvtári Segéd 2002,
- Corvina.

A 34 könyvtár közül tizenhármát választottam ki, úgy, hogy a Corvina kivételével mindegyik integrált könyvtári rendszerről elegendő információt szerezhsek. Ezek a következők:

- Szirén
  - Bethlen Gábor Közgazdasági és Postaforgalmi Szakközépiskola könyvtára.
Könyvtáros: Bancsi Erzsébet
  - Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Általános Iskolájának könyvtára.
Könyvtáros: Orvos Edina
  - Fazekas Mihály Gimnázium könyvtára. Könyvtáros: Sárközy Ákosné
  - Református Gimnázium Dóczy Gimnáziumának könyvtára. Könyvtáros:
Sárközy Ákosné

---

²⁸ Az integrált könyvtári rendszerek kölcsönzési moduljainak bonyolultsága miatt

-
- Református Kollégium Gimnáziumának Tanári Könyvtára. Könyvtáros: Szászfalvy Imréné
  - 1 gimnáziumi könyvtár, kérésre nem közölhetek sem róla, sem az ott dolgozó könyvtárosokról semmilyen információt.

  - S(R)-LIB
    - Debreceni Egyetem Agrártudományi Centrumának Könyvtára
      - Katalogizáló könyvtáros: Pápai Andrásné
    - Hajdú-Bihar Megyei Könyvtár
      - Feldolgozó Osztály. Vezetője: Kertész Kálmánné
      - Tájékoztatás. Könyvtáros: Szabó Eszter
    - 1 közkönyvtár, 1 általános iskolai könyvtár, kérésükre nem közölhetek sem az intézményekről, sem az ott dolgozó könyvtárosokról semmilyen információt.

  - Könyvtári Segéd 2002
    - Tóth Árpád Gimnázium Tóth Eszter Könyvtára. Könyvtárosok: Sárosi Ágnes, Gyermánné Huga Ibolya
    - Gábor Dénes Elektronikai Műszaki Középiskola és Kollégium könyvtára. Könyvtárosok: Mikita Zsuzsa, Szilágyiné Széles Ildikó

  - Corvina
    - a szoftver elemzésekor a saját tapasztalataimat használtam fel (lásd 3. 2. 4. *Corvina*)

A könyvtárosokat arról kérdeztem, hogy az általuk használt integrált könyvtári rendszerben mit tartanak jónak, mi az, amin javítani kellene, és mi az, amit hiányolnak. A válaszokat feljegyeztem, és kiválasztottam belőlük azokat, amelyek az én munkámat segíthetik. Nem foglalkozom a leltározással, gyarapítással, kölcsönzéssel kapcsolatos válaszok elemzésével, hiszen nem ilyen jellegű szoftverfejlesztésre vállalkoztam.

3. 2. Az egyes integrált könyvtári rendszerek tulajdonságainak ismertetése

3. 2. 1. Szirén

a) Pozitívumok:

- a szoftver felületei egyszerűek,
- a program megbízható,
- sokféle speciális adat rendelhető a dokumentumokhoz (pl. dedikált, rongálódás mértéke ... stb.)
- informatikai képzettség nélkül is könnyen használható,
- legördülő menü alkalmazása,
- készíthetők listák,
- leírható a szoftverrel az analitika, cikk és a folyóirat is,
- lehet tárgyszóra keresni,
- van lehetőség a Boole-operátorok használatára,²⁹
- olcsó,
- minden évben van konzultáció a program készítője és a felhasználók között,
- feltöltött lista található beépítve szerzőkre, sorozatokra, városokra, kiadókra,
- kereshető az analitika is,³⁰
- a kézikönyvben megtalálható a program hardver-szoftver igénye,
- van nyelvválasztási lehetőség,
- különböző dokumentumtípushoz különböző beviteli képernyő tartozik,
- művelet-szinten kérhetünk sugót, mindezt billentyűkombináció segítségével,
- file-okat szűrhatunk be,³¹
- a keresés lehet pontos, és csonkolt egyaránt,
- lehetséges a rekordok törlése,³²

---

²⁹ Sárközy Ákosné

³⁰ Orvos Edina

³¹ Szirén Integrált Könyvtári Rendszer Felhasználói Kézikönyv ver. 9.

³² Szászfalvy Imréné

b) Negatívumok, hiányosságok:

- a felhasználói kézikönyv tartalma nem kézenfekvő mindenki számára, a teljesen laikusok számára kellene megírni³³
- ha sokat keresünk egyszerre, betelik a felület, és törölni kell,
- nem tud a program egyszerre több felületet kezelni,³⁴

3. 2. 2. S(R)-LIB

a) Pozitívumok:

- a bevitel űrlapos felépítésű,
- lehetséges a több szempont szerinti keresés,
- a találati halmazra szűkítés alkalmazható,
- a készítők meghallgatják a felhasználók változtatási igényeit,
- az ikonok beépítése meggyorsítja a felhasználó munkáját,
- minden funkció megtalálható egy felületen,³⁵
- lehetőség van összetett keresésre,³⁶
- lehet szerző, cím és tárgyszó szerint böngészni,
- Boole-operátorok használhatóak,
- van a programnak megfelelő logója,
- keresési mód lehet:
  - balról,
  - előfordul,
  - pontosan
- a találati listában az egy oldalon megjelenített találatok számát a felhasználó választhatja meg,
- van a programnak angol változata,
- kereshető a kiadás éve is,
- megfelelően jeleníti meg az ékezetes karaktereket³⁷

³³ a közlő személye, kérésére nem közölhető

³⁴ Orvos Edina

³⁵ Pápai Andrásné

³⁶ Kertész Kálmánné

³⁷ Szabó Eszter

b) Negatívumok, hiányosságok:

- túl nagy a biztonság, nehézkes a javítás,
- a kiadói adatbázis nem böngészhető,
- a találati listában nem minden esetben tud visszafelé lapozni a program,
- kevésbé áttekinthető a találati lista, nehézkes a könyv jellegű dokumentumok és az analitikák megkülönböztetése,
- a keresőfelületen nem található súgó,
- tárgyszóra való böngészéskor nem arra helyre vezeti a felhasználót a program, ahol a keresett kifejezés megtalálható,
- gyakori kereséskor nagyon lelassul a rendszer,
- cikk szerinti keresés csak elméletben létezik, gyakorlatilag használhatatlan,
- a hibaészlelést a program készítője nem javítja ki azonnal,
- a piacra dobás előtt nem tesztelték megfelelő számú alkalommal³⁸

3. 2. 3. Könyvtári Segéd 2002

a) Pozitívumok:

- minden dokumentumtípusnak különböző űrlapja van a sajátosságoknak megfelelően,³⁹
- felülete felhasználóbarát,
- kis nagyságú állományhoz megfelelő,
- a készítő beépítette az Országos Széchényi Könyvtár tezaurszát,
- biztonságos,
- a több szempont szerinti keresés megoldott,
- analitikus feltárássra is képes,
- csatolhatunk file-t, vagy webhivatkozást a dokumentumokhoz⁴⁰

---

³⁸ Szabó Eszter

³⁹ Mikita Zuzsa, Szilágyiné Széles Ildikó

⁴⁰ Sárosi Ágnes, Gyermánné Huga Ibolya

b) Negatívumok, hiányosságok:

- nem számozza a találati rekordokat,
- a kiadók nevei nincsenek legördülő menüben,
- nehézkes a mentés,⁴¹
- könyvtáros szemmel alacsony a színvonala,
- rengeteg benne a pontatlanság, a gépelési hiba,
- a tárgyszavas keresés használhatatlan,
- adatbevitelkor nagyon nehéz módosítani,
- amit egyszer beír a felhasználó, nem tudja törölni,
- ha rossz mezőbe akar írni a felhasználó, "lefagy" a rendszer,
- tartalmaz stilisztikai hibákat⁴²

3. 2. 4. Corvina

A Corvina nevű szoftverrel kapcsolatban vannak saját tapasztalataim, mind a keresőfelülettel, mind a katalogizáló modullal kapcsolatban. Hallgatóként sokszor veszem igénybe a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárát (későbbiekben DEENK), és mivel a DEENK Corvinát használ, így sok tapasztalatot szereztem a Corvina keresőfelületének használatáról. Informatikus könyvtáros hallgatóként a kötelező 240 óra szakkönyvtári gyakorlatot a DEENK Feldolgozó Osztályán töltöttem, ahol megismerkedtem a Corvina katalogizáló moduljával is.

Ismereteim alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a Corvina katalogizáló moduljának tulajdonságait ehhez a készülő programhoz nem tudom felhasználni, annak nagy mérete, és bonyolultsága miatt, valamint azért, mert a használatához egy tanfolyam elvégzése, rengeteg tapasztalat, és szakmai ismeret (például a USMARC és a vonatkozó könyvtári szabványok, szabályzatok beható ismerete) szükséges.

---

⁴¹ Mikita Zsuzsa, Szilágyiné Széles Ildikó

⁴² Sárosi Ágnes, Gyermánné Huga Ibolya

A Corvina keresőfelületeit alapvetően 2 csoportba tudnám sorolni:

1. az Interneten elérhető webOPAC: Számomra némiképp átláthatatlan, a megjelenítés nehézkes. Segítségével a több szempontú keresés magas színvonalon valósítható meg. A DEENK webOPAC-ja Interneten keresztül bárki számára elérhető a <http://www.lib.unideb.hu:8082/WebPac/CorvinaWeb> webcímen.
2. Java programozási nyelven alapuló keresőfelület: a könyvtárban, a keresésre fenntartott gépekről érhető el, illetve a könyvtárosok is ennek egy bővített verzióját használják a mindennapi munkájuk során. Nagyon sokféle adatra kereshetünk a segítségével, egyszerűen kezelhető, ezért a későbbiekben ezt fogom ismertetni.

3. 2. 4. 1. A Java programozási nyelven alapuló keresőfelület

a) Pozitívumok:

- kereshetünk kulcsszóra, és böngészhetünk is,
- kulcsszavas kereséskor kereshető adatok (csak a szakdolgozat szempontjából fontos adatokat említem):
  - szerző,
  - cím,
  - tárgyszó,
  - raktári jelzet,
  - kiadó,
  - megjelenés éve (időintervallum is használható),
  - nyelv,
  - dokumentumtípus,
- a böngészéskor kereshető adatok (csak a szakdolgozat szempontjából fontos adatokat említem):
  - szerző,

- cím,
  - tárgyszó,
  - kiadó,
  - raktári jelzet.
-
- a találati lista rendezése többek között cím, szerző, kiadási idő, dokumentumtípus szerint lehetséges,
  - ha mégsem szeretnénk az aktuális műveletet végrehajtani, a *Mégsem* gombbal visszavonhatjuk
  - van súgója,
  - egyszerűen kezelhető,
  - grafikus felületű,
  - támogatja a Boole-operátorok használatát (és, vagy, de nem),
  - a találati halmazban minden sor eltérő színű, mint az előző, így még átláthatóbb,
  - a rekordokat megjeleníthetjük:
    - rövid,
    - normál,
    - hosszú,
    - USMARC,
    - HUNMARC

formátumban is.

b) negatívumok, hiányosságok:

- néha nagyon lelassul, valószínű, hogy a hálózat lassúsága miatt.

3. 3. A kutatási eredményekből levont következtetések

Az integrált könyvtári rendszerekről végzett kutatásom eredményeit tekintve kimondhatjuk, hogy a Debrecenben használt szoftverek nem tökéletesek. Vannak köztük jók, és kevésbé jók, viszont a könyvtárosok egybehangzó véleménye szerint ezen alkalmazások megkönnyítik a könyvtári munkát. Céлом, hogy legalább ilyen mértékben megkönnyítsem programom segítségével a családok tanulását, kikapcsolódását, szórakozását, melyet házi könyvtárunk segítségével valósítanak meg. Éppen ezért a kutatásom eredményeit felhasználva fogom felépíteni a szoftvert. A pozitívumokat megpróbálom megtartani, a negatívumokat elkerülni, a hiányosságokat kiküszöbölni. Egy könnyen áttekinthető, jól kezelhető alkalmazást kívánok adni az értelmiség kezébe.

4. Tervezés

4. 1. Az adatbázis séma megtervezése és leírása⁴³

Olyan adatbázisra van szükség, mely lehetőséget biztosít arra, hogy a felhasználók biztonságosan tárolhassák a házi könyvtári állományuk adatait, emellett figyelemmel kísérhessék dokumentumaik útját, azt, hogy melyik könyvük kinél jár. Ezért szükség van az alábbi 9 táblára:

- dok,
- kiado,
- nev,
- targyszo,
- kero,
- kero_dok,
- nev_dok,
- targyszo_dok,
- peldanyok.

4. 1. 1. A dok tábla attribútumai

sorszam: A doc tábla elsődleges kulcsa, mely olyan sorszám, melyet az adatbázis-kezelő automatikusan ad a tábla soraiba. Egy adott dokumentumot azonosít.

dok_tip: A dokumentumtípus megjelölése. (Lehet könyv, audiovizuális dokumentum, hangdokumentum, időszaki kiadvány, elektronikus dokumentum)⁴⁴

cim: A dokumentum címe.

kiad_ev: A dokumentum kiadásának éve.

kiad_kod: A kiadó kódja. A felhasználó számára háttérben marad. Ez teremt kapcsolatot a kiado táblával.

---

⁴³ Elek Ildikó: Könyvtári kölcsönző program készítése c. szakdolgozata alapján (Debreceni Egyetem, 2005)

⁴⁴ A különböző dokumentumokban megjelenő részdokumentumok kezelése nem megoldott

ill: Illusztráció. Arra szolgál, hogy a felhasználó leírja a dokumentumok illusztráltságát.

melleklet: Melléklet. A dokumentum mellékleteinek leírására szolgál.

meret: Méret. A dokumentum méretéről ad információt.

nyelvek: Nyelvek. A dokumentum nyelvének, nyelveinek leírását tartalmazza.

kotetjelz: Kötetjelzés.

kotetcim: Kötetcím.

sorozatcim: Sorozatcím. Itt adható meg, hogy a dokumentum melyik sorozatnak a tagja.

sorozatszam: Sorozatszám.

info: Egyéb információk.

szamozas: Folyóirat számozási adatai.

megjegyzes: Minden egyéb megjegyzés, melyet fontosnak tart a felhasználó.

Az előzőekben találkoztunk olyan attribútummal, mely más táblával teremt kapcsolatot. Ez a tábla a *kiado*.

4. 1. 2. A *kiado* tábla attribútumai

kiad_kod: A kiadó kódja.

kiad_nev: A kiadó neve.

kiad_hely: A kiadó székhelye.

Egy dokumentum általában valamely személy(ek) munkája nyomán jön létre, ezért a szerzők, közreműködők nevét is fel kell tüntetni a dokumentum leírásában. Egy dokumentumnak több szerzője is lehet, illetve egy szerző neve több műhöz is kapcsolódhat, ezért van szükség a következő két táblára.

4. 1. 3. A *nev* tábla attribútumai

nev_kod: A név kódja. A felhasználók számára láthatatlan.

nev: A közreműködő teljes neve.

4. 1. 4. A **dok**, és a **nev** tábla kapcsolótáblájának, a **nev_dok** táblának az attribútumai

sorszam: A **dok** tábla elsődleges kulcsára hivatkozó külső kulcs.

nev_kod: A **nev** tábla elsődleges kulcsára hivatkozó külső kulcs.

Informatikus könyvtáros hallgatóként a gyakorlatban tapasztalom, hogy egy dokumentum leírásából nem hiányozhatnak a tárgyszavak. A tárgyszavak megkönnyítik a felhasználó munkáját egy adott témában való keresésben.

4. 1. 5. A **targyszó** tábla attribútumai

targyszó_kod: A tárgyszó kódja. A tárgyszó azonosítására szolgál, és a felhasználó számára láthatatlan marad.

eto_jelzet: ETO⁴⁵-jelzet alapján előállított ETO-alapú raktári rendet biztosító jelzet.

targyszó_nev: A tárgyszó maga.

4. 1. 6. A **targyszó** és a **dok** tábla kapcsolótáblájának a **targyszó_dok**-nak az oszlopai

sorszam: A **dok** tábla elsődleges kulcsára hivatkozó külső kulcs.

targyszó_kod: A **targyszó** tábla elsődleges kulcsára hivatkozó külső kulcs.

Mivel egy dokumentumnak több példánya is lehet a házi könyvtári állományokban (ajándék, házasság...stb. folyamányaként), ezért szükség van egy, a példányokat tároló táblára is.

---

⁴⁵ Egyetemes Tizedes Osztályozás

4. 1. 7. A **peldanyok** tábla attribútumai

peld_kod: A példány azonosítására szolgál. A felhasználó számára láthatatlan.

sorszam: A dok tábla elsődleges kulcsára hivatkozó külső kulcs.

all_csop: Az állománycsoport megnevezése.

rakt_eto: ETO-alapú raktári szám.

kolcs_teny: Értéke *n*, ha a példány nincs kölcsönözve, *y*, ha igen.

Ha a felhasználó mindig szeretné tudni, kinek adta kölcsön könyveit, akkor szüksége lesz egy, a kölcsönkérők adatait tároló táblára, a kero-re, hogy adott esetben vissza tudja kérni féltett kincseit, a dokumentumait. Szükség lesz még a kero és a peldanyok táblát összekötő kapcsolótáblára is. Ez a kero_dok.

4. 1. 8. A **kero** tábla attribútumai

kero_kod: A kérő azonosítója. A felhasználó számára láthatatlan marad.

kero_nev: A kérő neve.

kero_tel: A kérő telefonszáma.

kero_email: A kérő e-mail-címe.

kero_cim: A kérő lakcíme.

4. 1. 9. A **kero_dok** tábla oszlopai

peld_kod: A peldanyok tábla elsődleges kulcsára hivatkozó külső kulcs.

kero_kod: A kero tábla elsődleges kulcsára hivatkozó külső kulcs.

kolcs_dat: A kérés dátuma.

vissza_dat: A visszahozatal dátuma.

5. Alrendszerek fejlesztése⁴⁶

5. 1. Tábladefiníciók

Az adatbázis megtervezésében az *Adatbáziskezelés* c. kurzuson tanultakat alkalmaztam, illetve segítségemre volt Bana István *Az SSADM rendszerszervezési módszertan* c. könyvének néhány gondolata is. Ezen források felhasználásával sikerült normalizálnom az adatbázist.

5. 1. 1. Adatbázis-kezelő rendszer

Az adatbázis-kezeléshez a MySQL adatbázis-kezelő rendszert választottam. A MySQL nyílt forráskódú, mindenki számára ingyenesen hozzáférhető, egyszerűen kezelhető alkalmazás. A MySQL szabványos SQL nyelvet használ, melynek alapja az ANSI SQL2, mely a relációs adatbázisok kezelésének szabványa.⁴⁷

5. 1. 2. A közreműködő személyek nyilvántartása

Egy könyvnek több szerzője lehet, és egy szerző több könyvet is írhat. Ezért van szükség egy *nev* táblára, és egy *nev_dok* kapcsolótáblára. A *nev* tábla segítségével tárolhatjuk a közreműködő személyek neveit, a kapcsolótáblával pedig összekapcsolhatjuk a *nev* táblát a *dok* táblával.

A *nev*, illetve a *nev_dok* táblák létrehozása a MySQL adatbázis-kezelő segítségével:

---

⁴⁶ Elek Ildikó: Könyvtári kölcsönző program készítése c. szakdolgozata alapján (Debreceni Egyetem, 2005)

⁴⁷ George Reese, Randy Jay Yarger, Tim King: A MySQL kezelése és használata. Kossuth, cop. 2003 p. 18.

```
mysql> create table nev(  
  -> nev_kod int not null primary key auto_increment,  
  -> nev varchar(50) not null);_
```

1. ábra: A nev tábla létrehozása

```
mysql> create table nev_dok (  
  -> sorszam int not null references dok(sorszam)  
  -> on delete cascade,  
  -> nev_kod int not null references nev (nev_kod)  
  -> on delete cascade);  
Query OK, 0 rows affected (0.11 sec)
```

2. ábra: A nev_dok tábla létrehozása

5. 1. 3. A dokumentumok adatainak kezelése

A dok és a nev_dok táblát a dok tábla elsődleges kulcsa, a sorszam attribútum kapcsolja össze (lásd: 3. ábra). Mint a 4. 1. pontban (*Az adatbázis-séma megtervezése és leírása*) láthattuk, összetett adatbázisról van szó. Ahhoz, hogy a dokumentum adatainak bevitele teljes legyen, hogy minden szükséges információt megkaphassunk a dokumentumról, a dok táblán kívül a kiadókat nyilvántartó kiado táblára, a tárgyszavakat nyilvántartó targyszó táblára, és a dok és a targyszó táblát összekapcsoló targyszó_dok táblát is létre kell hozni. Ez utóbbira azért van szükség, mert egy dokumentumhoz több tárgyszó is tartozhat, és egy tárgyszó több dokumentumnak is tárgyszava lehet. Ezzel a kapcsolótáblával segíthető elő az adatbázis normalizálása.

```
mysql> create table dok (  
-> sorszam int not null primary key auto_increment,  
-> dok_tip varchar(20) not null,  
-> cim varchar(100) not null,  
-> kiad_ev int,  
-> kiad_kod int not null references kiado(kiad_kod) on delete cascade,  
-> ill varchar(50),  
-> melleklet varchar(20),  
-> meret varchar(20),  
-> nyelvek varchar(50),  
-> kotetjelz varchar(10),  
-> kotetcim varchar(100),  
-> sorozatcim varchar(100),  
-> sorozatszam varchar(20),  
-> info longtext,  
-> szamozas varchar(50),  
-> megjegyzes longtext);
```

3. ábra: A dok tábla létrehozása

```
mysql> create table kiado (  
-> kiad_kod int not null primary key auto_increment,  
-> kiad_nev varchar(20) not null,  
-> kiad_hely varchar(20));  
Query OK, 0 rows affected (0.08 sec)
```

4. ábra: A kiado tábla létrehozása

```
mysql> create table targyszo (  
-> targyszo_kod int not null primary key auto_increment,  
-> eto_jelzet varchar(20),  
-> targyszo_nev varchar(50) not null);  
Query OK, 0 rows affected (0.08 sec)
```

5. ábra: A targyszo tábla létrehozása

```
mysql> create table targyszo_dok (  
-> sorszam int not null references dok(sorszam)  
-> on delete cascade,  
-> targyszo_kod int not null references targyszo(targyszo_kod)  
-> on delete cascade);  
Query OK, 0 rows affected (0.16 sec)
```

6. ábra: A targyszo_dok tábla létrehozása

5. 1. 4. A kölcsönzés kezelése

Ehhez kezelni kell a kérők adatait. Erre szolgál a kero tábla, melyben megtalálhatóak egy személy legfontosabb elérhetőségei (neve, telefonszáma, e-mail-címe, lakcíme).

```
mysql> create table kero (  
-> kero_kod int not null primary key auto_increment,  
-> kero_nev varchar(50) not null,  
-> kero_tel varchar(20),  
-> kero_email varchar(30),  
-> kero_cim varchar(100));
```

7. ábra: A kero tábla létrehozása

A kölcsönzés kezeléséhez szükség van még a dokumentumok példányainak kezelésére (peldanyok tábla), és a példányok és a kölcsönkérő személyek tábláinak összekapcsolására is (kero_dok tábla). A peldanyok tábla kapcsolódik a kero táblához a kero_dok kapcsoló táblával és a dok táblához a sorszam attribútummal.

```
mysql> create table peldanyok (  
-> peld_kod int not null primary key auto_increment,  
-> sorszam int not null references dok(sorszam)  
-> on delete cascade,  
-> all_csop varchar(40) not null,  
-> rakt_eto varchar(10),  
-> kolcs_teny char(1) default 'n' not null);  
Query OK, 0 rows affected (0.09 sec)
```

8. ábra: A peldanyok tábla létrehozása

```
mysql> create table kero_dok (  
-> peld_kod int not null references peldanyok (peld_kod),  
-> kero_kod int not null references kero (kero_kod),  
-> kolcs_dat date,  
-> vissza_dat date);  
Query OK, 0 rows affected (0.17 sec)
```

9. ábra: A kero_dok tábla létrehozása

5. 2. Implementáció

Az alkalmazást Java objektumorientált programozási nyelven írom, az adatbázis-kezelést a MySQL adatbázis-kezelő rendszer segítségével végzem. A szoftvert Elek Ildikó Könyvtári kölcsönző program készítése című szakdolgozatának (Debreceni Egyetem, 2005) alkalmazását felhasználva készítettem el.

5. 2. 1. Adatbázis-programozás

Ahhoz, hogy egy alkalmazás kommunikálni tudjon egy adott adatbázissal, először meg kell valósítani az alkalmazás és az adatbázis közötti kapcsolatteremtést. Ezt a Java programozási nyelv esetében a JDBC (Java DataBase Connectivity) biztosítja. „A JDBC egy Java programozói interfész [...] SQL [...] utasítások végrehajtására.”⁴⁸ Minden adatbáziskezelő-rendszernek, így a MySQL-nek is megvan a maga JDBC meghajtója. Ha kiválasztottuk a megfelelő meghajtót, akkor regisztrálnunk kell. Erre a direkt betöltést választottam, melyre a `Class.forName()` statikus módszer szolgál. Ezek után meg kellett adni az adatbázis URL-jét. Erre a `DriverManager` osztály `getConnection()` módszere szolgál.

```
public static void connecting()
{
    try{
        Class.forName("org.gjt.mm.mysql.Driver");
    }catch(ClassNotFoundException e)
        {e.printStackTrace(); System.exit(100);}
    try{
        String serverName = "195.228.155.173";
        String mydatabase = "gizmo";
        String url = "jdbc:mysql://" + serverName + "/" +
mydatabase; // a JDBC url
```

---

⁴⁸ Nyékyné Gaizler Judit [et al.]: Java 2 : útikalauz programozóknak: 1.3. ELTE TTK Hallgatói Alapítvány, 2001. p. 644.

```

        String username = "gizmo";
        String password = "bicikli";
        conn = DriverManager.getConnection(url, username,
password);
    } catch (SQLException e)
    {
        System.out.println("Hiba következett be a
kapcsolat létrehozásánál.");
        e.printStackTrace();
    }
    System.out.println("A kapcsolat sikeresen létrejött.");
} 49

```

Az adatbázis-kapcsolat lezárását a `disconnecting` metódussal oldottam meg. A `close()` metódus „felszabadítja az adatbázis-kapcsolat által lefoglalt JDBC erőforrásokat”⁵⁰.

```

public static void disconnecting()
{
    try{
        conn.close();
    }
    catch (SQLException e)
    {
        System.out.println("Hiba következett be a kapcsolat
lezárásánál.");
        e.printStackTrace();
    }
    System.out.println("A kapcsolat lezárva.");
}

```

---

⁴⁹ Elek Ildikó: Könyvtári kölcsönző program készítése c. szakdolgozata alapján (Debreceni Egyetem, 2005)

⁵⁰ Elek Ildikó: Könyvtári kölcsönző program készítése. Debreceni Egyetem, 2005. 31. p.

6. Felhasználói dokumentáció

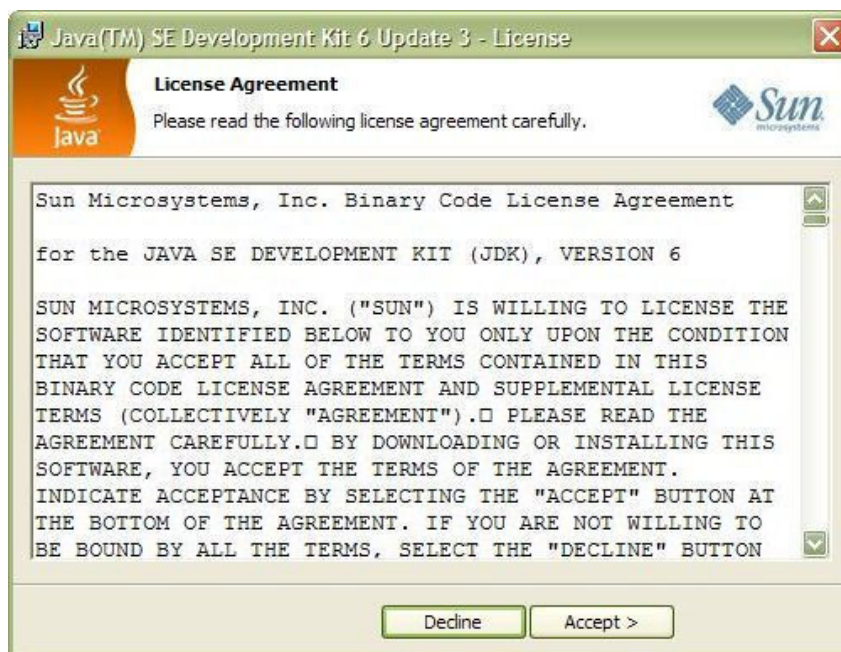
6. 1. Telepítési útmutató

1. Java környezet ellenőrzése: Ellenőrizze le, hogy a számítógépére telepítve van-e a Java környezet! Ezt úgy teheti meg, hogy megnézi, hogy létezik-e a következő elérési könyvtár a számítógépén:

C:\Program Files\Java\jre1.x.x.

Tehát a *jre* (Java Runtime Environment) valamelyik verziójára van szükség. Ha létezik, akkor lépjen a 3. pontra (*A házi könyvtári program telepítése*). Ha nem létezik, akkor lépjen a 2. pontra (*A Java telepítése*).

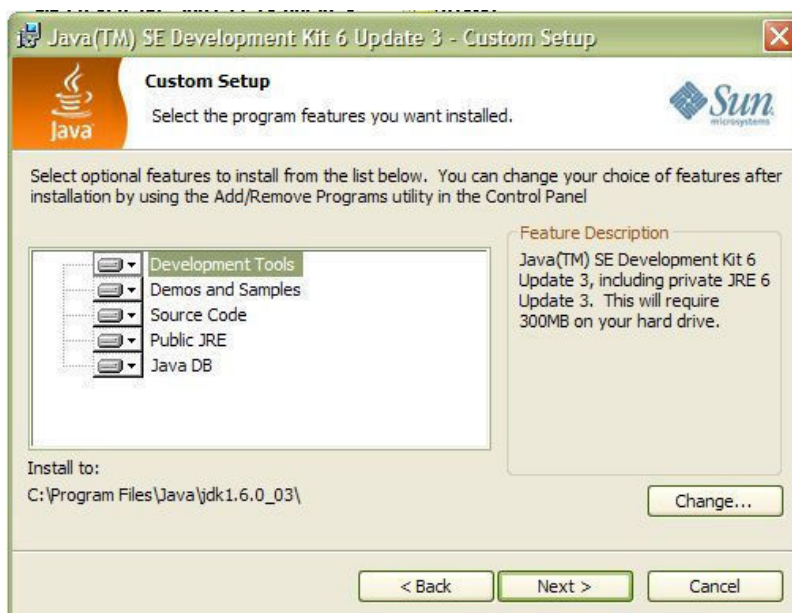
2. A Java telepítése: Kattintson kétszer a *Setup* könyvtár *jdk-6u3-windows-i586-p.exe* nevű fájljára! Ekkor a Java licence képernyőjét látja (lásd 10. ábra)

10. ábra: Java licence

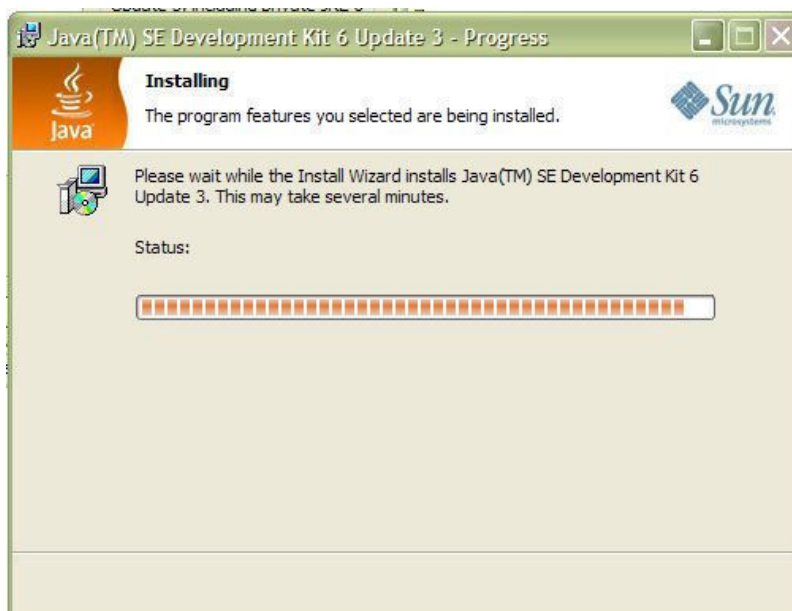
Kattintson az *Accept>* gombra, majd várjon. Ezután a Java SDK Custom Setup ablaka jelenik meg (lásd 11. ábra). Ha meg szeretné változtatni az elérési utat, kattintson a *Change...* gombra, és adja meg a kívánt elérési utat. Ha elfogadja a telepítőprogram által

felajánlott elérési utat, illetve beállította az Ön által kívánt elérési utat, akkor kattintson a *Next>* gombra.

11. ábra: Java SE Custom Setup ablak

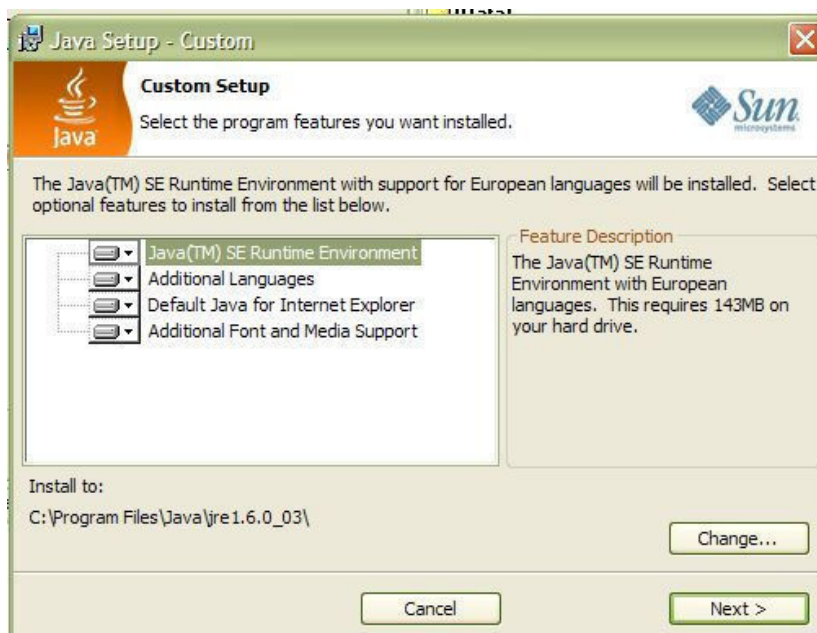
Ekkor a telepítőprogram az installálás szakaszába lép. Ebben a szakaszban csak várnia kell, hogy a telepítőprogram elvégezze a rábízott feladatot (lásd 12. ábra).

12. ábra: Az Installing ablak

Miután az installálási szakasz befejeződött, a Java JRE Custom Setup ablaka jelenik meg (lásd 13. ábra). Itt is meg lehet változtatni az elérési utat, ha szükséges (a *Change ...* gombra való kattintással).

13. ábra: A Java SE Custom Setup ablaka

Ha elfogadja az elérési utat, akkor kattintson a *Next >* gombra. Ezután az alkalmazás telepíti a Java JRE nevű szoftvert (lásd 14. ábra).

14. ábra: A Java JRE telepítő ablaka

Ezután várjon addig, amíg meg nem jelenik a 15. ábrán látható ablak.

15. ábra: Befejezés

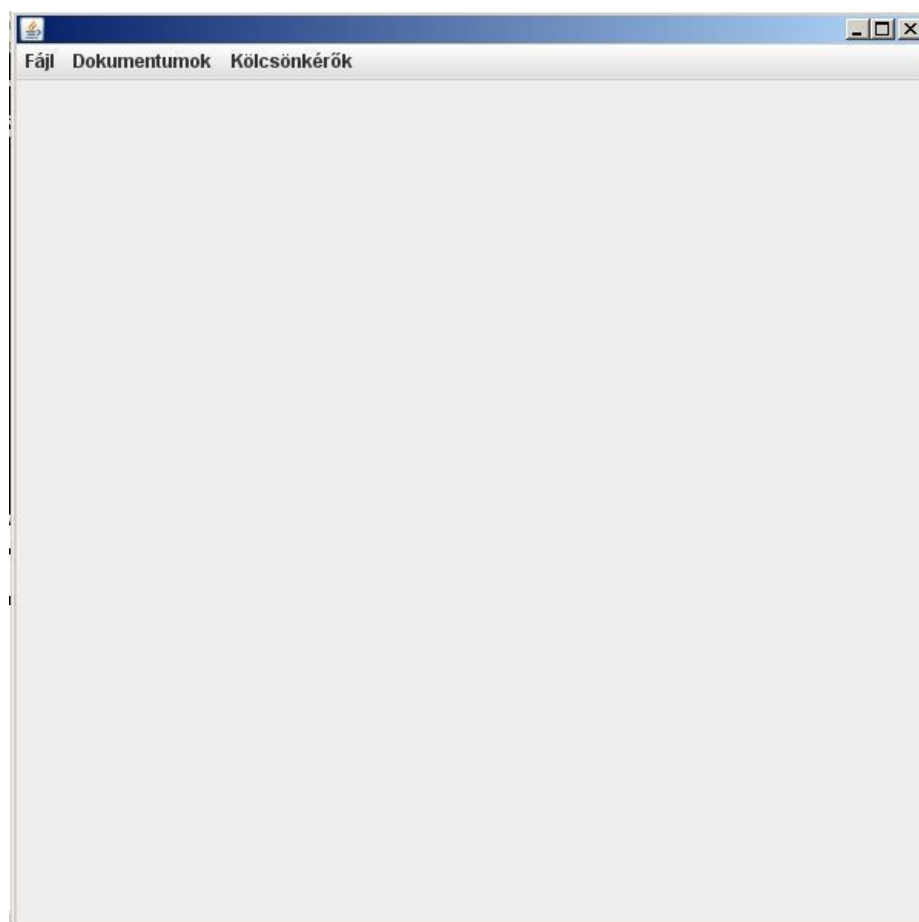
Kattintson a *Finish* gombra, és ezzel kész a Java telepítése.

3. A házi könyvtári program telepítése: Hozzon létre a személyi számítógépén, egy tetszőleges helyen egy tetszőleges nevű könyvtárat, és másolja bele a Program mappa tartalmát.

6. 2. Felhasználói kézikönyv

Az alkalmazás működéséhez Internet-kapcsolatra van szükség. Az alkalmazás indítása az *indit.bat* fájl segítségével történik. Ekkor megjelenik a kezdőképernyő (lásd 16. ábra). A menüsorból választhatunk, hogy milyen műveletet szeretnénk elvégezni:

- új dokumentum bevitele,
- dokumentum keresése,
- dokumentum kölcsönzése,
- dokumentum visszahozása,
- új kölcsönkérő bejegyzése,
- kölcsönkérő adatainak megtekintése.

16. ábra: Kezdőképernyő

6. 2. 1. Új dokumentum bevitele

Új dokumentum bevitele a menüsor **Dokumentumok**→**Új dokumentum** menüpontjának választásával lehetséges. Ekkor a következőt kapjuk:

Adja meg a beszűrandó dokumentum adatait.

Dokumentumtípus: * Kötetjelzés:

Cím: * Kötetcím:

Szerzők: + Sorozatcím:

Sorozati szám:

Egyéb adatok:

Kiadó neve: * Számozás:

Kiadás helye: * Megjegyzés:

Kiadás éve: *

Illusztráció:

Melléklet:

Méret:

Nyelv(ek):

Tárgyszavak: +

Pékányok száma: 1 ▼

Pékányadatok:

Állománycsoport: * Raktári jelzet:

OK Mégsem

17. ábra: Új dokumentum bevitele

Az űrlapot kitöltve tudunk új dokumentumot menteni az adatbázisba. Analitikán, és a cikkeken kívül bármely dokumentumtípus feldolgozására lehetőség van. A csillaggal jelölt mezők kitöltése kötelező. Ha valamelyiket nem töltöttük ki, akkor az *OK* gombra kattintva a következő hibaüzenetet kapjuk:

18. ábra: Hibaüzenet

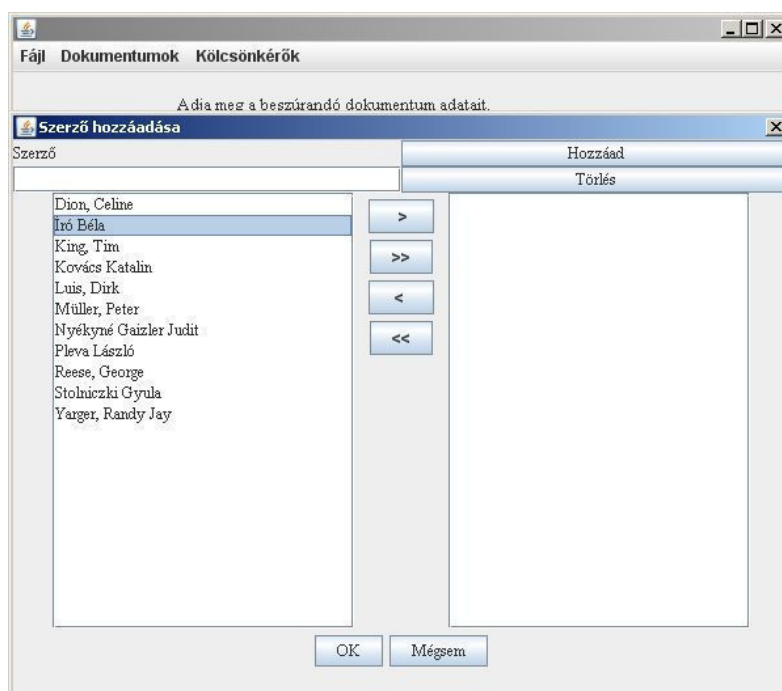
6. 2. 1. 1. Az űrlap adatmezői

Dokumentumtípus: Kitöltése kötelező. A dokumentumtípus megjelölésére ki kell alakítani egy terminológiarendszert, amelyet érdemes következetesen alkalmazni, hogy átlátható legyen a nyilvántartásunk. Ajánlás dokumentumtípusok leírására, mely nem kötelező érvényű, csak egyfajta rendszerezési lehetőség:

- könyv,
- audiovizuális dokumentum,
- hangfelvétel,
- időszaki kiadvány,
- elektronikus dokumentum

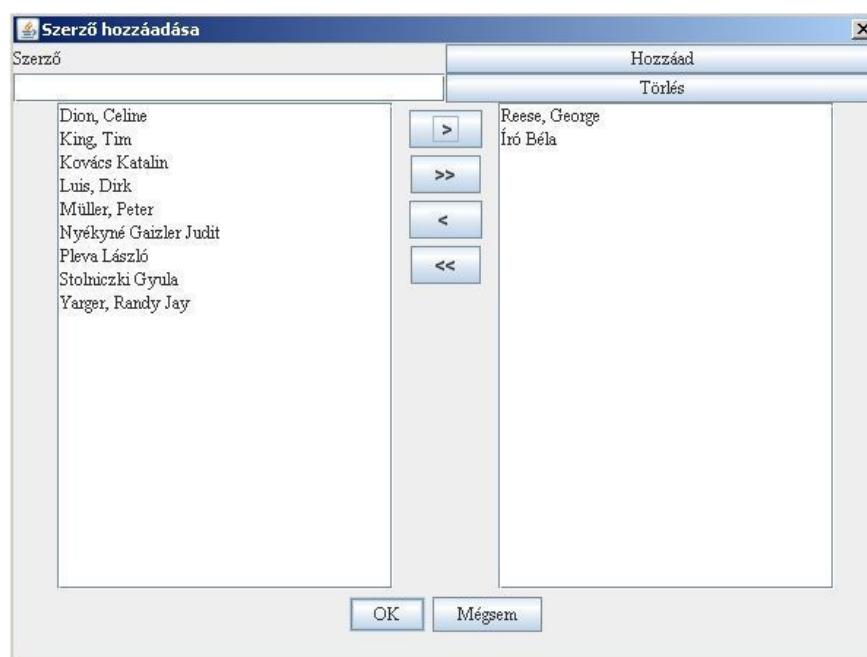
Cím: Kitöltése kötelező. A cím bármilyen hosszú lehet, azt a mező hosszúsága nem befolyásolja, de a címből egyszerre csak annyi látszik, amekkora a cím mező maga.

Szerzők: Ha van a dokumentumnak szerzője, akkor kötelező kitölteni. A *Szerzők* felirat mellett található + gombra kattintva választhatjuk ki a felugró ablakból a megfelelő szerzőket (lásd 19. ábra).

19. ábra: Szerző hozzáadása a dokumentumhoz

A bal oldali listában rákattintunk az általunk bevinni kívánt szerző nevére, és a > feliratú gombra kattintva átkerül a jobb oldali listába (lásd 20. ábra). A jobb oldali listából, ha meggondoltuk magunkat, a < feliratú gombra kattintva visszairányíthatjuk a kiválasztott nevet a bal oldali listába. A >> gombbal a bal oldali lista teljes tartalmát átvihetjük a jobb oldali listába, a << feliratú gombbal pedig a jobb oldali listának a teljes tartalmát átvihetjük a bal oldalra.

20. ábra: Szerzők bevitel

A jobb oldali listában található nevek kerülnek az OK gomb megnyomása után az új dokumentum bevitelére alkalmas űrlapra. A *Szerző hozzáadása* ablak az OK gomb megnyomása után eltűnik.

Ha nem találjuk a bal oldali listában a hozzáadni kívánt nevet, akkor a felette lévő mezőbe begépelve,⁵¹ majd az OK gombot megnyomva elmenthetjük az adatbázisba. Mielőtt a program elmentené a nevet, figyelmeztetést küld, hogy ellenőrizzük le az adatokat:

⁵¹ Ha nem magyar származású szerzőről van szó, akkor először a vezetéknevet, majd vesszővel elválasztva a keresztnévet vigyük be a mezőbe, mert így a későbbiekben, a rendezés miatt, könnyebben megtaláljuk.

21. ábra: Figyelmeztető üzenet

Ha leellenőriztük az adatokat, és mindent rendben találtunk, és rákattintunk az OK gombra, akkor a megfelelő nevet elmenti a program az adatbázisba, és a *Szerző hozzáadása* ablak beviteli mezői üressé válnak, az új szerző neve pedig bekerül a jobb oldali panelbe. Ha észrevesszük az ellenőrzés alatt, hogy valamit elgépettünk, a *Javít* gombra kattintva kijavíthatjuk a hibát. Ha úgy döntünk az ellenőrzés után, hogy mégsem szeretnénk ezeket az adatokat elmenteni, akkor kattintsunk a *Mégsem* gombra. Ekkor a beviteli mezők üressé válnak, és az adatbázisban nem történik változás. A begépettünk valamit a *Szerző* mezőbe, és azt szeretnénk, hogy üressé váljon ez a mező, anélkül, hogy bármit is elmentenénk az adatbázisba, akkor nyomjuk meg a *Törlés* gombot. Ekkor a *Szerző* mező üressé válik.

Miután minden hozzáadni kívánt név a jobb oldali listában van, a *Szerző hozzáadása* ablak OK gombjára kattintva a kiválasztott nevek megjelennek a beviteli űrlap *Szerzők* felirata mellett, egymás alatt.

Kiadó: Kötelező kitölteni. A kiadó nevét kell beírni. A felhasználó dönti el, hogy a kiadó teljes nevét, vagy rövidített nevét viszi-e be az űrlap e mezejébe (pl. Kossuth Kiadó, vagy Kossuth).

Kiadás helye: Kötelező kitölteni. A kiadó székhelye kerül ide.

Kiadás éve: Kötelező kitölteni. A dokumentum megjelenési évét jelöli.

Illusztráció: Kitöltése nem kötelező. A felhasználó dönti el, milyen formában közli a dokumentum illusztráltságának mértékét (színes; fotók; térképek... stb.).

Melléklet: Kitöltése nem kötelező. Ha van a dokumentumnak melléklete, itt jelölhetjük. (Pl. 1 CD, 1 mell. ... stb.)

Méret: Kitöltése nem kötelező. Könyvek, folyóiratok esetében az oldalszám (pl. 676 p.), film, és hangfelvétel esetében a felvétel időtartamának (pl. 1 h 15 min), elektronikus dokumentum esetén a fájl(ok) méretének (pl. 650 MB) jelölésére szolgál.

Nyelv(ek): Kitöltése nem kötelező. A dokumentumban használt nyelv(ek) feltüntetésére szolgál, mely(ek)et természetes nyelvi formában írunk be a mezőbe (pl. magyar; német... stb.).

Kötetjelzés: Kitöltése nem kötelező. Kötet megjelölésének leírására szolgál. (Pl. 1. kötet; **)

Kötetcím: Kitöltése nem kötelező. Az adott kötet címének leírására szolgáló mező.

Sorozatcím: Kitöltése nem kötelező. Ha a leírni kívánt dokumentum valamely sorozat tagja, annak a sorozatnak a címét itt tüntethetjük fel.

Sorozati szám: Kitöltése nem kötelező. Itt adhatjuk meg, hogy az adott dokumentum a sorozat hányadik tagja.

Egyéb adatok: Kitöltése nem kötelező. Ebben a görgethető mezőben adhatjuk meg az egyéb, különleges adatokat:

- filmek esetében a fizikai hordozó megnevezését (pl. DVD, VHS, ...stb.), színinformációkat (színes; fekete-fehér);
- hangfelvétel esetén a hanghordozó típusát (pl. CD, LP, hangkazetta...stb.);
- elektronikus dokumentumok esetén a fizikai hordozó megnevezését (pl. DVD, CD, ... stb.), és a rendszerkövetelményeket (pl. Windows 98/2000/ME/XP; a merevlemezen 15 GB szabad tárhely).

Számozás: Kitöltése nem kötelező. Megadhatjuk, hogy az adott időszaki kiadvány mely számai találhatók meg a gyűjteményünkben.

Megjegyzés: Kitöltése nem kötelező. A felhasználó bármely egyéb, a dokumentumra vonatkozó feljegyzése kerülhet ebbe a görgethető mezőbe (pl. dedikálás ténye; rongálódás mértéke... stb.).

Tárgyszavak: Kitöltése nem kötelező. Az adatbázis fel van töltve a 2. fejezet 2. táblázatának (*A beépítendő tárgyszó-rendszer, az egyes tárgyszavakhoz tartozó raktári jelzetekkel*) tárgyszavaival. Tárgyszó beillesztésénél ugyanúgy járunk el, mint a szerzők esetében. Ha új tárgyszót szeretnénk beilleszteni az adatbázisba akkor a tárgyszón kívül meg kell adnunk a tárgyszóhoz tartozó ETO alapú raktári jelzetet is, melyet a mellékletekben található táblázatokból választhatunk ki.

Példányok száma: Alapértelmezésben 1, de a legördülő listából kiválasztva beállíthatjuk a gyűjteményünkben lévő példányok számát. Ez a szám 1 és 3 között lehet.

Állománycsoport: Kitöltése kötelező. A 2. fejezet 2-3. pontjában (*Raktári jelzet, Tárgyszavak*) leírtak szerint ajánlott a kitöltése, de itt is lehetőség van más rendszer szerinti felépítésre.

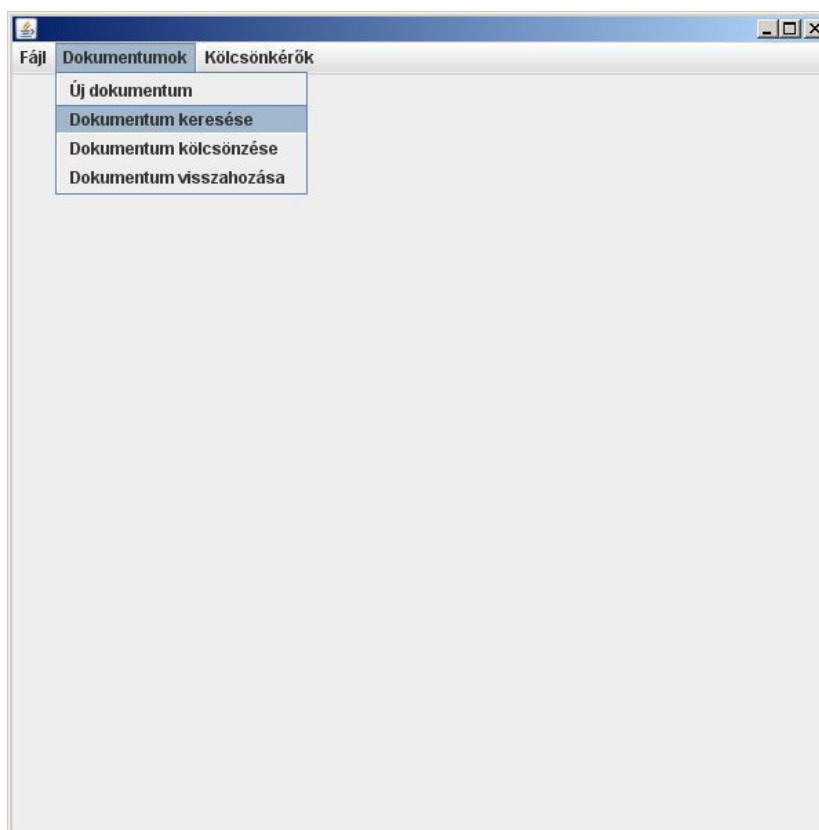
Raktári jelzet: Kitöltése nem kötelező. Ez a mező nem szerkeszthető, ugyanis csak akkor kerül kitöltésre, ha legalább egy tárgyszó beillesztésre került. A tárgyszavak közül az első beillesztett tárgyszóhoz kapcsolódó ETO alapú raktári jelzet automatikusan bekerül ebbe a mezőbe. Ha nem adunk meg egy tárgyszót sem, akkor ez a mező üresen marad, ezért, ha valamilyen szakirodalmi művet írunk le, mindenképpen rendeljünk hozzá legalább egy tárgyszót, hogy a polcon a megfelelő helyre kerülhessen.

Ha minden fontos mezőt kitöltöttünk, és el akarjuk menteni a rekordot, akkor kattintsunk az OK gombra. Ekkor a rendszer felajánlja, hogy ellenőrizzük a bevitt adatok helyességét (lásd 21. ábra). Ilyenkor a beviteli mezők egyike sem szerkeszthető. Ha mindent rendben találtunk, akkor az OK gomb megnyomása után a rekordot elmenti a rendszer, és az űrlap üressé válik. Ha javítani szeretnénk, akkor nyomjuk meg a *Javít* gombot. Így a beviteli mezők ismét szerkeszthetővé válnak, és az adatok is megmaradnak a beviteli mezőkben, így elvégezhetjük a szükséges javításokat. Ha úgy döntünk, hogy mégsem szeretnénk ezt a rekordot elmenteni, és új adatokat szeretnénk bevinni, akkor nyomjuk meg a *Mégsem* gombot. Ilyenkor a mezők szerkeszthetők, és üresek lesz.

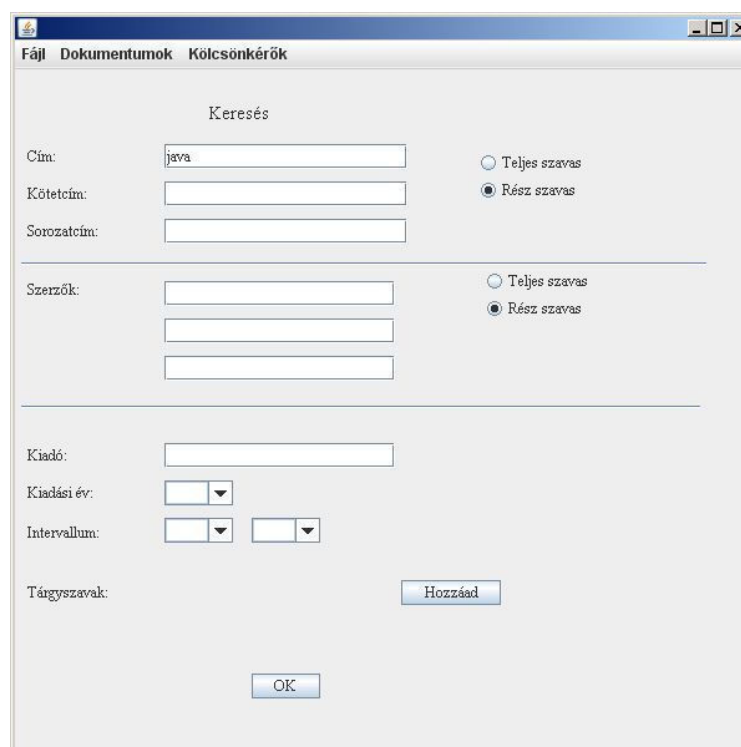
Ha az űrlap *Mégsem* gombjára kattintunk, akkor a teljes beviteli űrlap eltűnik, és a kezdő képernyő (lásd 16. ábra) jelenik meg.

6. 2. 2. Dokumentum keresése

Ha arra vagyunk kíváncsiak, hogy egy adott dokumentum megtalálható-e a könyvtárlományunkban, vagy hogy egy dokumentumot kölcsönadtunk-e vagy sem, akkor keressünk rá az adataira! Ha a **Dokumentum→Dokumentum keresése** menüpontra kattintunk (lásd 22. ábra), akkor a keresőpanelt láthatjuk (lásd 23. ábra).

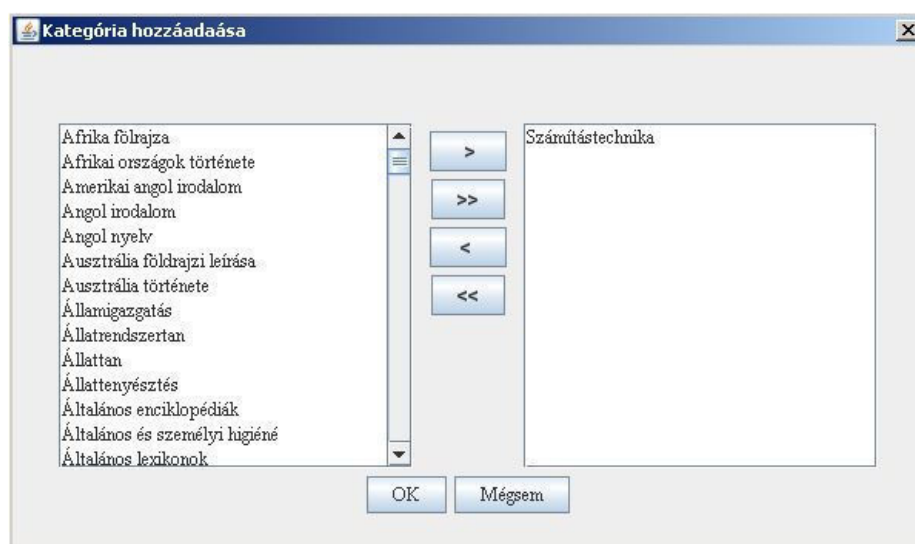
22. ábra: Dokumentum keresése menüpont

23. ábra: Dokumentum keresése

Kereshetünk cím, kötet cím, sorozat cím, szerzők, kiadó, kiadási év, és tárgyszavak szerint. Az egyes mezők között ÉS logikai kapcsolat áll fenn keresés közben. A különböző típusú címekre, illetve a szerzőkre való kereséskor választhatunk *teljes szavas*, és *rész szavas* keresést (a *rész szavas* keresés van beállítva alapértelmezés szerint). *Teljes szavas* kereséskor pontosan kell ismernünk, hogyan található meg az adott kifejezést az adatbázisban. A *rész szavas* kereséskor bármely szóra, vagy szórészletre kereshetünk, a csonkolás megoldott. A kiadóra való kereséskor alapesetben a *rész szavas* keresés érvényesül.

Az intervallumra való kereséskor beállíthatjuk, hogy mely két év közötti időszakban megjelent dokumentumokra keressünk. A két értéket legördülő menüből választhatjuk ki. Mindkét esetben 1930-tól az aktuális évig tart a lista. Tárgyszavak hozzáadása (lásd 24. ábra) hasonlóan történik, mint új dokumentum mentésekor, annyi különbséggel, hogy új tárgyszót itt értelemszerűen nem vihetünk be a listába.

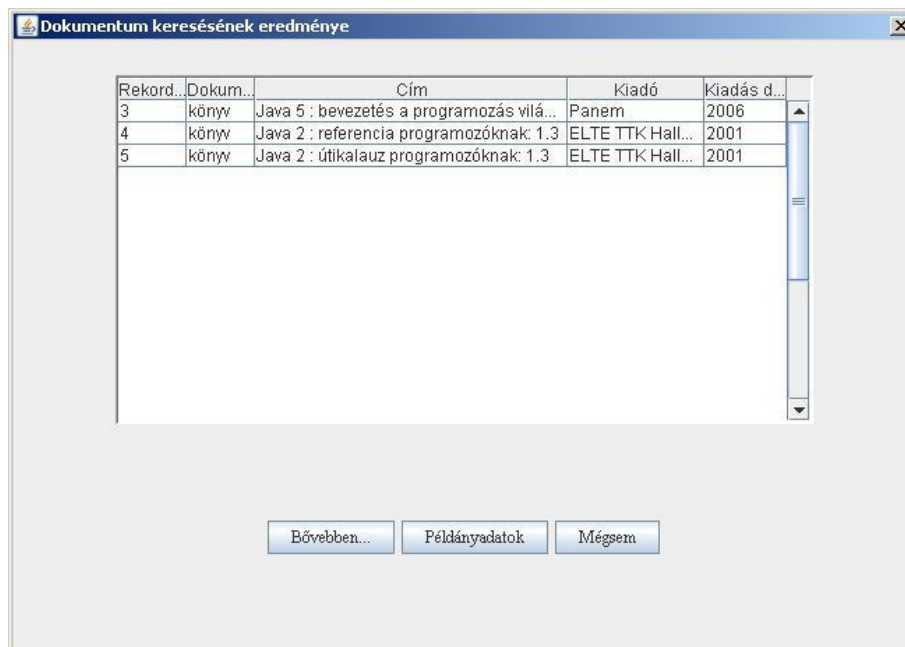

24. ábra: Tárgyszavak hozzáadása

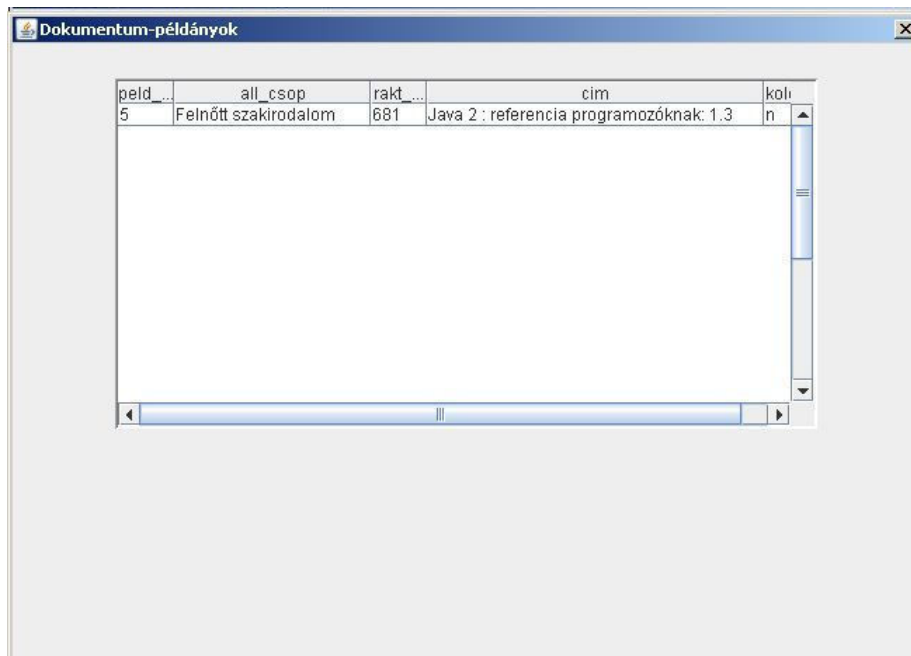
A keresési felület OK gombjának megnyomása után egy új ablakban megjelenik a keresési feltételeknek megfelelő dokumentumok táblázata, mely tartalmazza a rekordazonosítót, a dokumentumtípust, a címet, a kiadót, és a kiadási évet (lásd 25. ábra).

Ha valamelyiket kijelöljük, úgy, hogy egérrel rákattintunk, majd rákattintunk a *Példányadatok* gombra, akkor megtekinthetjük, az adott dokumentum példányadatait. Ez a táblázat a példányok kódját, az állománycsoportját, raktári jelzetét, címét tartalmazza, illetve azt, hogy kölcsönkérte-e valaki azt a példányt, vagy nem. A *kolcs_teny*e feliratú oszlopban 'n' van, ha nem adtuk kölcsön senkinek, és 'y'-t találunk, ha kölcsönadtuk (lásd 26. ábra).

Ebből az ablakból kiléphetünk, ha az ablak jobb sarkában lévő X-re kattintunk. Ekkor visszatérünk a keresési találatokhoz.

25. ábra: Dokumentum keresésének eredménye

26. ábra: Dokumentum-példányok

Ha a *Dokumentum keresésének eredménye* táblázatban (lásd 25. ábra) kijelölünk egy dokumentumot, úgy hogy egérrel rákattintunk, majd a *Bővebb...* gombot választjuk, akkor egy nem szerkeszthető panelen (lásd 27. ábra) megtekinthetjük a dokumentum minden adatát:

- dokumentumtípus,
- cím,
- szerzők,
- kiadó neve,
- kiadás helye,
- kiadás éve,
- illusztráció,
- melléklet,
- méret,
- nyelv(ek),
- kötetjelzés,
- kötetcím,
- sorozatcím,
- sorozati szám,
- egyéb adatok,
- számozás,
- megjegyzés,
- tárgyszavak.

Ha ezen a panelen rákattintunk az OK gombra, akkor visszatérünk a *Dokumentum keresésének eredménye* panelhez. Ez utóbbi a panelen a *Mégsem* gomb lenyomásával visszatérhetünk a keresőpanelhez.

A kiválasztott dokumentum adatai.

Dokumentumtípus: *	könyv	Kötetjelzés:	
Cím: *	referencia programozóknak: 1.3	Kötetcím:	A csésze
Szerzők:	Nyékyné Gaizler Judit	Sorozatcím:	
		Sorozati szám:	
Kiadó neve: *	TE TTK Hallgatói Alapítvány	Egyéb adatok:	<input type="text"/>
Kiadás helye: *	Budapest	Számozás:	
Kiadás éve: *	2001	Megjegyzés:	A Java 2 : útikalauz pro...
Illusztráció:	illusztrált, fekete-fehér	Tárgyszavak:	Számítástechnika
Melléklet:			
Méret:	676 p.		
Nyelv(ek):			

OK

27. ábra: A dokumentum egyéb adatai

6. 2. 3. Dokumentum kölcsönzése

Kerülhetünk olyan helyzetbe, hogy valamelyik ismerősünk, barátunk el szeretné kérni néhány könyvünket. Ha szeretnénk regisztrálni, hogy kinek mit adtunk kölcsön, akkor használjuk a **Dokumentumok→Dokumentum kölcsönzése** menüpontot.

Fájl Dokumentumok Kölcsönkérők

Kölcsönkérő adatai

Név:

Keresés

A kölcsönözni kívánt dokumentumok adatai:

Cím	Állomány...	Ra
-----	-------------	----

Cím:

Kiadó:

Kiadás dátuma:

Állománycsoport:

Raktárszám:

Új dokumentum Törlés

Kölcsönzés kezdete:

OK Mégsem

28. ábra: Dokumentum kölcsönzése

Az első lépésünk, hogy megkeressük azt a személyt az adatbázisban, akinek dokumentumokat szeretnénk kölcsönadni. Ezt úgy tehetjük meg, ha a 28. ábrán látható képernyő felső részén lévő *Keresés* gombra kattintunk. Ekkor megjelenik a következő ablak:

Kölcsönkérő keresése

Név alapján

Kölcsönkérő neve: Kiss István OK

29. ábra: Kölcsönkérő keresése

Fontos, hogy a teljes nevet adjuk meg, mert így kapunk találatot. Ha nem emlékszünk a teljes névre, akkor a névrészlet elé vagy után írunk egy '%' -t, attól függően, hogy a névnek az elejére, vagy a végére nem emlékszünk. Az OK gombra kattintva megjelennek az alsó panelen a kérő adatai. Ez lehet név, telefonszám, e-mail-cím, cím.

Kölcsönkérő keresése

Név alapján

Kölcsönkérő neve: Kiss István OK

A kölcsönkérő adatai:

Név	Kiss István
Telefonszám:	06-52-468-951
E-mail:	pityu@yahoo.com
Cím:	

Választ Mégse

30. ábra: Kölcsönkérő adatai

Ha elfogadjuk, akkor a *Választ* gombra kattintva az előző panelen (28. ábra) megjelenik a felső harmadban a választott név. Ha nem szerepel még az adatbázisban az adott személy, akkor először be kell vinnünk az adatait (lásd 6. 2. 5. *Új kölcsönkérő*). A panel középső részében, az *Új könyv* gombra kattintva rendelhetünk az adott személyhez dokumentumokat. Ekkor egy egyszerűsített keresőpanel jelenik meg:

Dokumentum keresése

Keresés

Cím: ☐ Teljes szavas ☒ Rész szavas

Szerzők:

 ☐ Teljes szavas ☒ Rész szavas

Kiadó:

Kiadási év: ▼

Intervallum: ▼ ▼

OK

31. ábra: Egyszerűsített keresés

Erre a keresőfelületre ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a **Dokumentumok**→**Dokumentum keresése** menüpont alatt található panelre (lásd 6. 2. 2. *Dokumentum keresése*), annyi különbséggel, hogy itt kevesebb adatmezőre lehet keresést végrehajtani. Az OK gombra kattintva megjelennek a találatok az előbbi módon. A *Példányadatok* gombra kattintva megjelennek a kiválasztott dokumentum példányadatai.

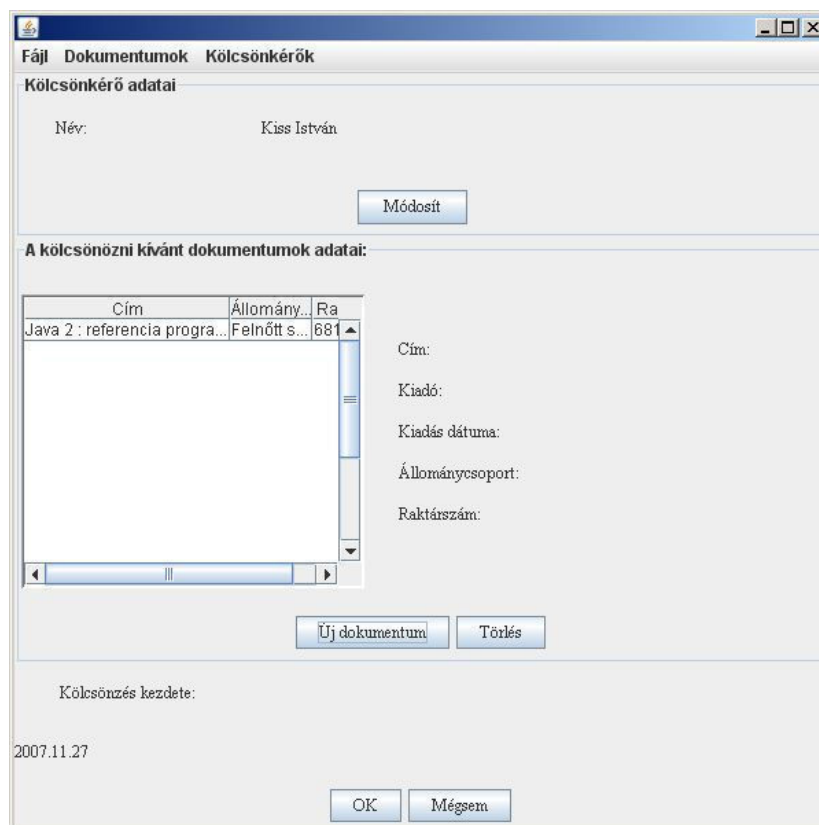
Dokumentum-példányok

péld_kod	all_csop	rakt_eto	cim	kölcs_tei
5	Felnőtt szakirodalom	681	Java 2 : ref...	n

Választ Mégsem

32. ábra: Dokumentum-példányok kölcsönzés esetén

Ha kijelölünk egy példányt, és a *Választ* gombra kattintunk, akkor a kiválasztott dokumentumot a rendszer beilleszti a kölcsönzési panel megfelelő részébe.

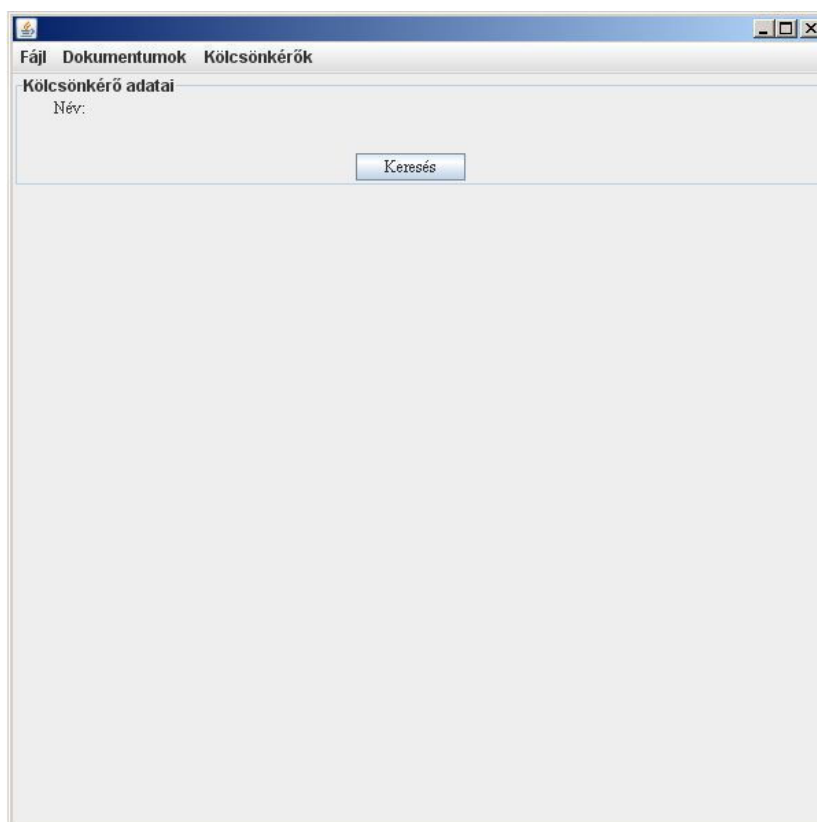
33. ábra: Kölcsönzés

Ha viszont a *Mégsem* gombra kattintunk, akkor a *Dokumentum keresésének eredménye* jelenik meg. Ha a *Dokumentum keresésének eredménye* panelen kijelölünk egy dokumentumot, és a *Bővebb...* gombra kattintunk, akkor a kiválasztott dokumentum összes adata megjelenik egy felugró ablakban (lásd 6. 2. 2. *Dokumentum keresése*). Ha az OK gombra kattintunk, akkor visszatérünk a *Dokumentum keresésének eredménye* ablakhoz. Ha a *Dokumentum keresésének eredménye* ablak *Mégsem* gombjára kattintunk, akkor visszatérünk az eredeti kölcsönzési ablakhoz. Újabb könyvek hozzáadása a táblázathoz az *Új könyv* gomb segítségével lehetséges, az előbbi lépések újabb elvégzése után. Ha legalább egy kölcsönözni kívánt dokumentum már van a kölcsönzési panelben, akkor az OK gomb választhatóvá válik. Ha valamelyik kölcsönözni kívánt dokumentum adataira vagyunk kíváncsiak, kattintsunk a táblázatban arra a sorra. Ekkor az adatok megjelennek a jobb oldali szürke panelon.

Ha a kölcsönözni kívánt dokumentumok táblázatából valamely könyvet mégis el szeretnénk távolítani, mert mégsem szeretnék tőlünk kölcsönkérni, akkor megtehetjük úgy, hogy az adott sorra rákattintunk, majd a *Törlés* gombra kattintva az adott dokumentum eltűnik a táblázatból, tehát nem kerül kölcsönzésre. Ha a kölcsönzést mégsem szeretnénk végrehajtani, kattintsunk a *Mégsem* gombra. Ekkor a képernyő átvált a kezdőképernyőre. Ha viszont mindent rendben találunk, és szeretnénk, hogy a kölcsönzés regisztrálásra kerüljön, akkor kattintsunk az OK gombra. Ekkor a regisztráció megtörténik, hozzáfűzi a kölcsönzéshez az aktuális dátumot, és a képernyő átvált a kezdőképernyőre.

6. 2. 4. Dokumentum visszahozása

Ha az ismerősünk, barátunk, rokonunk ... stb. visszahozta azokat a könyveket, amiket kölcsönadtunk neki, azt is regisztrálnunk kell. Ezt a ***Dokumentumok*→*Dokumentum visszahozása*** menüpontra való kattintással érhetjük el. Ekkor a visszahozáshoz szükséges panelt látjuk (lásd 34. ábra).

34. ábra: Dokumentum visszahozása

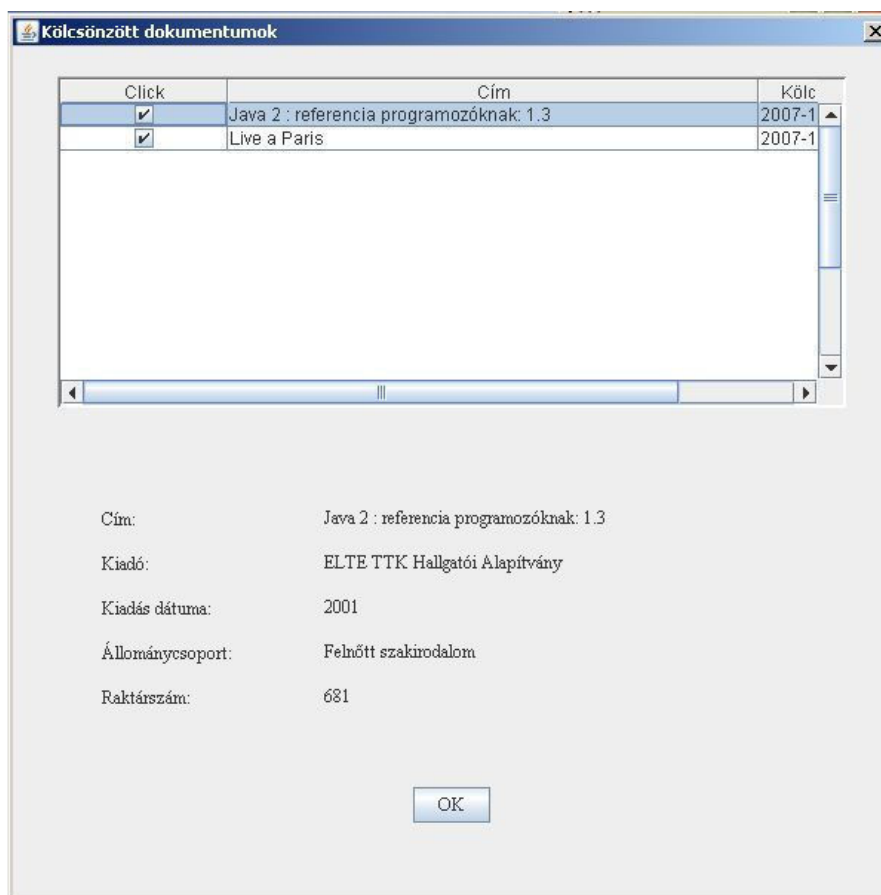
A *Keresés* gombra kattintva megkeressük annak a személynek az adatait, aki visszahozta a dokumentumainkat. Ekkor egy párbeszédpanel (lásd 35. ábra) jelenik meg, ahova beírva a kölcsönkérő nevét, az OK gombra kattintunk. Ez a párbeszédpanel ugyanúgy működik, mint a kölcsönzés esetében a kölcsönkérő keresése (lásd 6. 2. 3. *Dokumentum kölcsönzése*).

A kölcsönkérő adatai:	
Név	Kiss István
Telefonszám:	06-52-468-951
E-mail:	pityu@yahoo.com
Cím:	

35. ábra: Kölcsönkérő keresése, és adatainak megjelenítése

Ha megtalálta az adott személyt a rendszer, akkor az adatai megjelennek a mező alatt lévő panelrészben. A *Tovább* gombra kattintva megjelenik az adott személynél lévő dokumentumok táblázata, mely tartalmazza a dokumentum címét, a kölcsönzés dátumát, és egy kis négyzetet, melyben alapértelmezésben egy pipát látunk (lásd 36. ábra).

36. ábra: Kölcsönzött dokumentumok, és a kijelölt dokumentum adatai

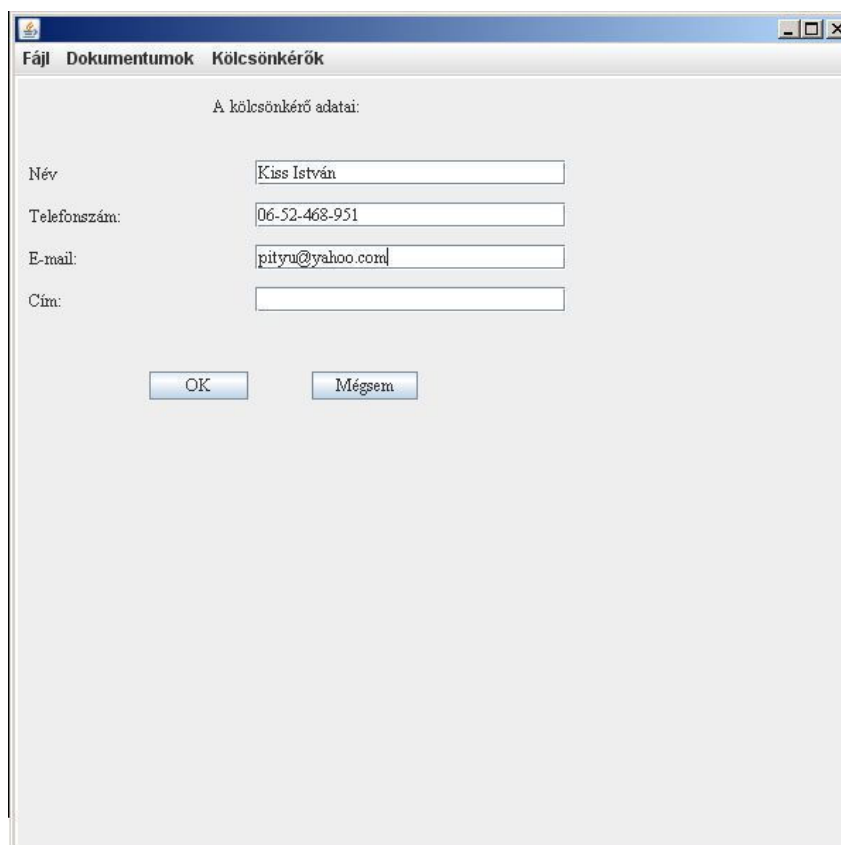
Ha egy sorra kattintunk, akkor az alsó panelen megjelennek a dokumentum további adatai (lásd 36. ábra). Ha minden rendben van, kattintsunk az OK gombra. Ekkor visszakerülünk az eredeti kölcsönzési panelhez. Ennek a panelnek a középső részén megjelennek egy táblázatban a visszahozni kívánt dokumentumok. Alatta a visszahozás dátumaként a mindenkori dátum (lásd 37. ábra). Ha az OK gombra kattintunk, a visszahozás tényét regisztrálja a rendszer, és megjelenik az üres kezdőképernyő.

Cím	Kölcsönzés kezdete
Java 2 : referencia programozóknak: 1.3	2007-11-27
Live a Paris	2007-11-27

37. ábra: Dokumentum visszahozása

6. 2. 5. Új kölcsönkérő

Ha olyan személy akar tőlünk dokumentumot kölcsönkérni, aki még nem szerepel a nyilvántartásban, akkor be kell az adatait vinnünk a rendszerbe. Ezt a **Kölcsönkérők→Új kölcsönkérő** menüpontra való kattintással tehetjük meg. Ekkor egy beviteli űrlap kerül a képernyőre (lásd 38. ábra).

A kölcsönkérő adatai:

Név: Kiss István

Telefonszám: 06-52-468-951

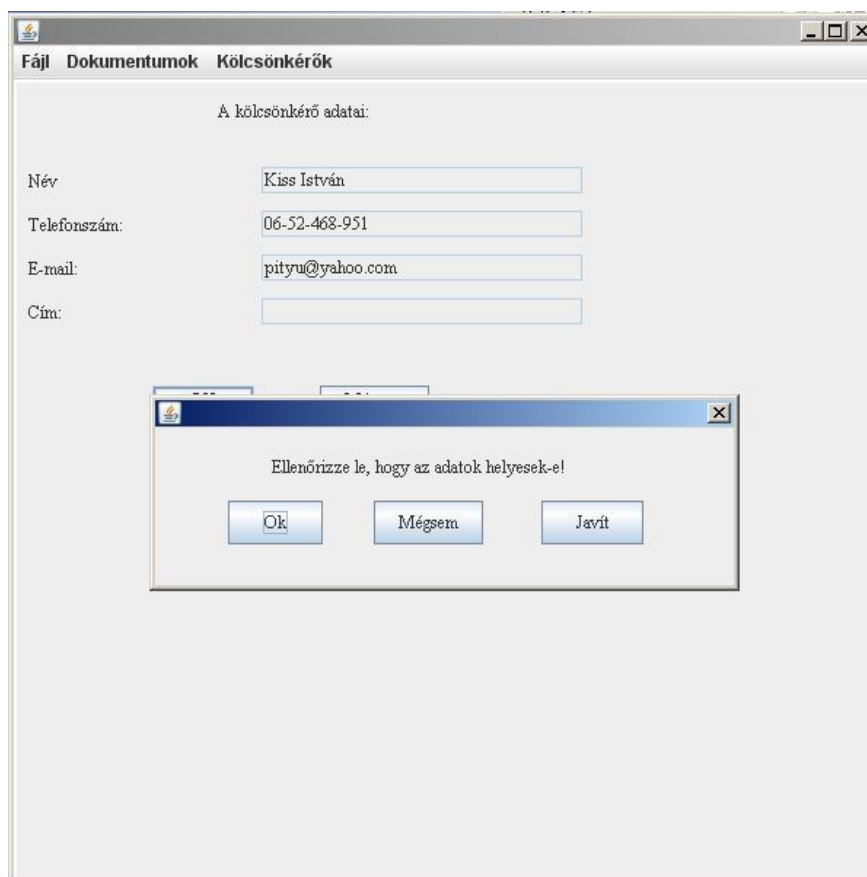
E-mail: pityu@yahoo.com

Cím:

OK Mégsem

38. ábra: Új kölcsönkérő hozzáadása

Itt nem kötelező minden adatot megadni, de ajánlott a név mellett valamilyen elérhetőség bevitele is. Az adatok bevitele után kattintsunk az OK gombra. Ekkor a mezők elszürkülnek, nem szerkeszthetők, és megjelenik egy figyelmeztető párbeszédpanel (lásd 39. ábra), mely ellenőrzésre hívja fel a figyelmet. Ha mindent rendben találunk, az OK gombra kattintva a rendszer elmenti az adatbázisba a kölcsönkérő adatait, és az űrlap üressé válik. Ha úgy döntünk, hogy javítanunk kell, akkor a *Javít* gombra kattintva megtehetjük. Ha a *Mégsem* gombot választjuk, akkor az űrlap üressé válik, és az adatok elvesznek.

39. ábra: Ellenőrző párbeszédpanel

6. 2. 6. Kölcsönkérő keresése

Ha valamelyik ismerősünk, rokonunk ... stb. adataira, illetve az általa kölcsönkért dokumentumokra vagyunk kíváncsiak, akkor a **Kölcsönkérők** → **Kölcsönkérő keresése** → **Név alapján** menüpontra kell kattintani. Ekkor egy párbeszédpanel kerül a képernyőre.

40. ábra: Kölcsönkérő keresése

Az OK gombra kattintva megjelenik az eredeti ablakban a kölcsönkérő neve és egyéb adatai, illetve egy táblázatban az általa kölcsönkért dokumentumok listája (lásd 41. ábra). Ha

a táblázat valamely sorára kattintunk, akkor a táblázat alatt lévő panelben megjelennek a dokumentum további adatai is.

The screenshot shows a software window with a menu bar containing 'Fájl', 'Dokumentumok', and 'Kölcsönkérők'. The window is divided into two main sections. The top section, titled 'Az adataim:', contains a form with the following fields: 'Név' (Kiss István), 'Telefonszám:' (06-52-468-951), 'E-mail:' (pityu@yahoo.com), and 'Cím:'. The bottom section, titled 'Kölcsönzött dokumentumaim adatai:', contains a table with two columns: 'Cím' and 'Kölcsönzés kezdete'. The table has one row with the values 'Live a Paris' and '2007-11-27'. Below the table is a horizontal scrollbar. At the bottom of the window, there is another form with the following fields: 'Cím:' (Live a Paris), 'Kiadó:' (Sony), 'Kiadás dátuma:' (1996), 'Állománycsoport:' (Egyéb), and 'Raktárszám:'.

Cím	Kölcsönzés kezdete
Live a Paris	2007-11-27

Cím: Live a Paris
Kiadó: Sony
Kiadás dátuma: 1996
Állománycsoport: Egyéb
Raktárszám:

41. ábra: A kölcsönkérő kölcsönzött könyvei, és azok adatai

6. 2. 7. Kilépés

Ha ki akarunk lépni a programból, megtehetjük a **Fájl→Kilépés a programból** menüponttal, vagy kattintsunk az ablak jobb felső sarkán lévő X-re.

7. Összegzés

A 2. fejezetben felállított követelményrendszert, illetve a 3. fejezetben (*A Debrecenben használt integrált könyvtári rendszerek*) leírtakat összehasonlítva a kialakult Java alkalmazással, arra a következtetésre jutottam, hogy a pozitívumok egy részét sikerült megtartani, illetve a negatívumok egy részét sikerült kiküszöbölni. Ennek alapján sajnos a cikkek és az analitika feldolgozása nem valósult meg, további fejlesztésre lesz szükség ezen a téren. Az alkalmazás felületei egyszerűek, sokféle speciális adat hozzáfűzhető a rekordokhoz, tetszés szerint. Felhasználóbarát, informatikai végzettség nélkül is könnyen kezelhető.

A dokumentumok bevitele űrlapos formában, áttekinthető módon történik. A mentés egyszerű és gyors. A különböző dokumentumtípusok bevitele, a dokumentumtípusok megkülönböztethetősége megoldott. Megfelelő szabadságot ad a felhasználónak, saját, polcokon való elhelyezési mód kidolgozására is lehetőséget biztosít.

A keresési felület egyszerű, könnyen kezelhető. Kereshetünk pontos és csonkolt formában, kereshetünk címre, kötetcímre, sorozatcímre, szerzőkre, kiadóra, kiadási évre, tárgyszavakra egyaránt, egyszerre több szempont szerint is. A találati lista áttekinthető, könnyen megkülönböztethetők a különböző dokumentumtípusok a táblázatos forma segítségével. A program segíti a felhasználókat új, egyéni keresési stratégiák kialakításában is.

A kölcsönzés egyszerű, áttekinthető, könnyen módosítható, gyors. Egyszerre több könyv kölcsönözhető, a kölcsönzött dokumentumok listája módosítható. Kölcsönzés közben lehetőség van a dokumentumok adatainak megtekintésére is, két szinten: egy rövidített leírás, és egy teljes adathalmaz megjelenítése is lehetséges. A visszahozatal hasonlóan egyszerű és gyors.

A felhasználói dokumentáció megfelelően részletezett, a teendők sorrendje, mikéntje világosan kiolvasható belőle. A beillesztett képernyőképek nagyban megkönnyítik a felhasználó dolgát, megerősítik abban, hogy a program megfelelően működik.

Összességében véve egy jól használható alkalmazást sikerült fejleszteni, mely nagyban segíti a felhasználók mindennapi munkáját, szórakozását. A felhasználók könnyen és gyorsan hozzájuthatnak a számukra fontos információkhoz. A szoftver segítségével téma

szerint rendezhetik a házi könyvtári állományukat, és így az egy témához kapcsolódó kötetek egy helyen lesznek. A felhasználók nyilván tudják tartani a dokumentumaik mozgását, és azt, hogy mit hol találnak, ezzel együtt a szoftver segítségével a felhasználók hozzászoknak a könyvtárhasználatához, a könyvtárban való tájékozódáshoz is, melyet nagyban elősegít a tárgyszavak használata, illetve az, hogy az alkalmazás támogatja az ETO alapú raktári rend kialakítását.

Felhasznált irodalom

- [1] Adatbázis-kezelés című tantárgy kézírata Iszály György Barna gyakorlatai alapján
- [2] Adatbázis-kezelés című tantárgy kézírata Kovács Béláné előadásai alapján
- [3] Családi könyvtárak / Nemes Erzsébet. In: Könyv, könyvtár, könyvtáros, 10. évf. (2001) 7. sz. p. 41-43.
- [4] Egy pedagógus magánkönyvtár évtizedei / Cs. Bányai György. In: Iskolakönyvtáros, 4. évf. (2001) 1. sz. p. 40-44.
- [5] Egyetemes Tizedes Osztályozás FID Publ. No. 691. - Rövf. kiad. - Budapest : OSZK KMK-OMIKK, 1990
- [6] Java 2 : referencia programozóknak: 1. 3 : A csésze / Nyékíné Gaizler Judit [et al.]. – Budapest : ELTE TTK Hallgatói Alapítvány, 2001
- [7] Java 2 : útikalauz programozóknak: 1.3 : A kávé / Nyékíné Gaizler Judit [et al.]. – Budapest : ELTE TTK Hallgatói Alapítvány, 2001
- [8] Java 5 : belépés a programozás világába / Dirk Luis, Peter Müller. – Budapest : Panem, 2006
- [9] A könyv mint a kulturális tőke mutatója / Andor Mihály. In: Iskolakultúra, 9. évf. (1999) 11. sz. p. 62-70.
- [10] Könyvtári kölcsönző program készítése / Elek Ildikó. – Debrecen : Debreceni Egyetem, 2005
- [11] Könyvtári raktározási táblázatok. - Jav. kiad. – Budapest : Könyvtári Intézet, 2001

- [12] KSZ/2 Bibliográfiai leírás. Elektronikus dokumentumok. – Budapest : Országos Széchényi Könyvtár, 2000
- [13] KSZ/3 Bibliográfiai leírás. Időszaki kiadványok. – Budapest : Országos Széchényi Könyvtár, 2001
- [14] MSZ 3424/1-1978 Bibliográfiai leírás. Könyvek. – Budapest : Magyar Szabványügyi Hivatal, 1978
- [15] MSZ 3424/9-1988 Bibliográfiai leírás. Hangdokumentumok. – Budapest : Magyar Szabványügyi Hivatal, 1988
- [16] MSZ 3424/10-1992 Bibliográfiai leírás. Videodokumentumok. – Budapest : Magyar Szabványügyi Hivatal, 1992
- [17] MSZ 3424/12-1992 Bibliográfiai leírás. Időszaki kiadványokban megjelenő részdokumentumok. – Budapest : Magyar Szabványügyi Hivatal, 1992
- [18] A MySQL kezelése és használata / George Reese, Randy Jay Yarger, Tim King. - Budapest : Kossuth, cop. 2003
- [19] Olvasás és könyv a családban / Gereben Ferenc. In: Stádium, 1990. 3. sz. p. 56-64.
- [20] Programozás 1-3. című tantárgyak kézírata Boda István előadásai, illetve gyakorlatai alapján
- [21] SQL programozóknak : objektumok, relációk a gyakorlatban / Stolnicki Gyula. – Budapest : Computerbooks, 2003
- [22] Az SSADM rendszerszervezési módszertan / Bana István. – Budapest : Gábor Dénes Főiskola, 2000

[23] Szirén Integrált Könyvtári Rendszer Felhasználói Kézikönyv ver. 9.

[24] Vevők, könyvek, olvasók / Kamarás István. In: Könyvvilág, 36. évf. (1991) 11. sz. p. 20.

[25] A Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárának webOPAC-ja:
<http://www.lib.unideb.hu:8082/WebPac/CorvinaWeb>

Ábrajegyzék

1. ábra: A nev tábla létrehozása.....	40
2. ábra: A nev_dok tábla létrehozása	40
3. ábra: A dok tábla létrehozása.....	41
4. ábra: A kiado tábla létrehozása	41
5. ábra: A targyszo tábla létrehozása.....	41
6. ábra: A targyszo_dok tábla létrehozása	41
7. ábra: A kero tábla létrehozása.....	42
8. ábra: A peldanyok tábla létrehozása	42
9. ábra: A kero_dok tábla létrehozása.....	42
10. ábra: Java licence	45
11. ábra: Java SE Custom Setup ablak.....	46
12. ábra: Az Installing ablak	46
13. ábra: A Java SE Custom Setup ablaka	47
14. ábra: A Java JRE telepítő ablaka.....	47
15. ábra: Befejezés	48
16. ábra: Kezdőképernyő	49
17. ábra: Új dokumentum bevitele	50
18. ábra: Hibaüzenet.....	50
19. ábra: Szerző hozzáadása a dokumentumhoz	51
20. ábra: Szerzők bevitele	52
21. ábra: Figyelmeztető üzenet	53
22. ábra: Dokumentum keresése menüpont	56
23. ábra: Dokumentum keresése	56
24. ábra: Tárgyszavak hozzáadása	57
25. ábra: Dokumentum keresésének eredménye	58
26. ábra: Dokumentum-példányok.....	58
27. ábra: A dokumentum egyéb adatai.....	60
28. ábra: Dokumentum kölcsönzése	61
29. ábra: Kölcsönkérő keresése.....	61

---

30. ábra: Kölcsönkérő adatai.....	62
31. ábra: Egyszerűsített keresés	63
32. ábra: Dokumentum-példányok kölcsönzés esetén	63
33. ábra: Kölcsönzés	64
34. ábra: Dokumentum visszahozása	65
35. ábra: Kölcsönkérő keresése, és adatainak megjelenítése	66
36. ábra: Kölcsönzött dokumentumok, és a kijelölt dokumentum adatai	67
37. ábra: Dokumentum visszahozása	68
38. ábra: Új kölcsönkérő hozzáadása	69
39. ábra: Ellenőrző párbeszédpanel.....	70
40. ábra: Kölcsönkérő keresése.....	70
41. ábra: A kölcsönkérő kölcsönzött könyvei, és azok adatai.....	71

Mellékletek

1. sz. melléklet

**Betűrendes mutató a szakrendi jelzetek
táblázataihoz**

A

Acélból készült tárgyak	670
Ácsipar	674
Ácsmesterség	694
Ácsmunkák	694
Adatfeldolgozás	681.3
Adatfeldolgozó berendezések	681.3
Adatfeldolgozó gépek	681.3
Adóügy.....	336
Afrika földrajza.....	916
Afrikai néger nyelvek	800.9
Afrikai nyelvek irodalma.....	896
Afrikai országok története	960
Agrárpolitika	333
Agronómia	630
Agrotechnika	631.5
Agyagárúk	666
Ajánló bibliográfiák.....	017
Akusztika	534
Akvarisztika	639
Alagútépítés	624
Albán irodalom	890
Albánia története.....	949.6
Albumok	700.6
Algebra.....	512
Alkalmazott etika	172
Alkalmazott pszichológia	150.16
Alkalmazott tudományok.....	600
Alkotmányjog	342
Állam és egyház.....	322

Államelmélet.....	321
Államformák.....	321
Államháztartás	336
Állami pénzügyek.....	336
Állami ünnepek.....	394
Államigazgatás.....	350
Államigazgatási ágak.....	350
Államigazgatási feladatok	350
Államigazgatási szervek(központi és helyi)	350.2
Államjog	342
Államjog	350
Államok politikai befolyásolása	327.8
Állati termékek	637
Állati termékek feldolgozása	637
Állatkertek	590
Állatok élettana	591
Állatorvostan.....	619
Állatrendszertan	592
Állattan.....	590
Állattenyésztés	636
Almanachok	059
Alnémet irodalom	830
Általános és személyi higiéné.....	613
Általános évkönyvek.....	058
Általános folyóiratok	050
Általános földrajz.....	911
Általános géptan	621
Általános hidrológia.....	550.6
Általános iskolai oktatás és nevelés.....	373
Általános lexikonok	030
Általános mérnöki szak.....	624
Általános nyelvészet	800

Általános társaságok	060
Általános tudományos könyvtárak.	027
Általános vallástörténet	200.9
Általános vallástudomány.....	290
Amerika földrajza	917
Amerika története	970
Amerikai Egyesült Államok története	973
Amerikai indián irodalom.....	896
Amerikai indián nyelvek.....	800.9
Analitikus kémia	540.3
Analízis	517
Analízis (numerikus).....	519
Anatómia.....	611
Andorra története	946
Anglia története.....	942
Angol irodalom	820
Angol nyelv.....	800.2
Antropológia	572
Anya- és csecsemővédelem	362
Anyagalakítási eljárások	621.7
Anyaghibák	620.1
Anyagmozgatás.....	621.86
Anyagvédelem	620.1
Anyagvizsgálat.....	620.1
Aprítás.....	621.9
Árak	338.5
Áralakító tényezők	338.5
Árfajták	338.5
Árképzés	338.5
Árpolitika.....	338.5
Árviszonyok.....	338.5
Árvízvédelem	626

Ásványok	550.3
Ásványtan	549
Asztali edények.....	641
Asztalosipar	674
Asztrofizika.....	520
Átképző oktatás	370
Atlétika	796.4
Atomfizika	539
Átöröklés	575
Ausztrálázsia története.....	990
Ausztrália története	990
Ausztria története	943
Ausztronéziai irodalom	896
Ausztronéziai nyelvek.....	800.9
Automatikus adatfeldolgozás.....	681.3
Automatizálás	650.1
Autósport	796.7
Ázsia és az egyes ázsiai országok története	950
Ázsia földrajza	915

B

Bábjáték	790
Babonák	398
Bádogosipar	670
Bakteriológia.....	576
Balesetvédelem	614
Ballett.....	782
Balti nyelvek	800.8
Bankügy	336.7
Bányászat	622
Barkácsolás	689
Beatzene.....	785.8

Békés egymás mellett élés	327.5
Belgium története	949.3
Belgyógyászat	616
Belkereskedelem	339.3
Belorusz irodalom	882
Belpolitika.....	323
Belpolitikai akciók	323.2
Belső égésű motorok.....	621.4
Belvízszabályozás	626
Bélyeggyűjtés	656.8
Berendezés (könyvtári)	022
Berendezések gázok és folyadékok szállítására.....	621.6
Beszerzés	658
Betegápolás.....	649
Biblia.....	220
Bibliamagyarázatok	220
Bibliográfiák	015
Biofizika.....	576
Biokémia.....	576
Biokertészet	635
Biológia	570
Biológiai technika	570.8
Biztosítás (társadalom)	368
Biztosításügy	368
Blokkpolitika	327.5
Bognáripár	674
Bolgár irodalom.....	886
Bor. Borászat	663.2
Botanika	580
Bölcselet.....	100
Bőrgyógyászat	616
Bőripar	675

Brahmanizmus	290.5
Buddhizmus	290.5
Bulgária története	949.72
Burkolómunka	693
Bútoripar	680
Bútorzat.....	643
Büntetőjog.....	343
Bűnügyek	343.9
Bűvészkedés.....	793

C

Céllövészet.....	799
Címertan	929
Címtárak.....	058
Cipészipar	685
Cirkusz	790
Civilizáció	008
Country	780.36
Cukoripar	663
Családi erkölcs	173
Családi nevelés	370
Családi ünnepek.....	392
Családtörténet	929
Családvédelem	362
Csapágyak.....	621.8
Csatornaépítés.....	626
Csatornázás	628
Cseh irodalom.....	885
Csehország története.....	943
Csillagászat.....	520
Csiszolás	621.9
Csoporttudat	301.1

D

Dán irodalom	839
Dánia története.....	948
Dél-Amerika földrajza	918
Dél-amerikai (latin-amerikai) országok története.....	980
Demográfia	312
Diákélet.....	371.8
Didaktika	371
Differenciálszámítás	517
Díszítőművészet.....	745
Dísznövények.....	635
Dísz tárgyak készítése.....	688
Divat.....	391
Dogmatika.....	230
Dokumentáció	002
Drámaelmélet.....	810.2
Dravida irodalom	890

E

Egészségügy.....	613
Egészségügyi berendezések épületekben.....	697
Egészségügyi technika	628
Egyéb európai államok története	949
Egyéb germán nyelvek irodalma	839
Egyéb képzőművészeti ágak	760.5
Egyéb keresztény vallások.....	280.3
Egyéb keresztény szekták	280.3
Egyéb vallások	293
Egyedek fejlődése	575

Egyéni erkölcs.....	171
Egyéni jövedelem	330.5
Egyesült Királyság története.....	942
Egyetemek	378
Egyházak.....	280
Egyházi épületek.....	726
Egyházi zene	783
Egyházjog	348
Egynyelvű magyarázó etimológiai szótárak.....	801.3
Együtműködési formák.....	334
Ékszerek.....	671
Elektromágnesesség.....	538
Elektromos berendezések épületekben	697
Elektromosság.....	537
Elektronika	621.3
Elektrotechnika	621.3
Elektrotechnika általában	621
Élelmiszerek előállítása	663.4
Élelmiszerek és elkészítésük	641
Élelmiszeripar.....	663
Élet.....	570
Élet keletkezése.....	575
Életrajzok	920
Életszínvonal.....	330.5
Élettan	612
Élettan (állatoké).....	591
Ellenőrzés.....	657
Elméleti kémia	540.1
Élőlények általános tulajdonságai	570
Első világháború és a két világháború közötti időszak története	940.3
Élvezeti cikkek ipara.....	663
Emelőgépek	621.8

Enciklopédiák	030
Ének	784
Energiagazdálkodás	620.9
Epikaelmélet	810.3
Építészet	720
Építészet (könyvtári)	022
Építészetelmélet	720.1
Építészetesztétika	720.1
Építészeti korszakok	720.3
Építészeti stílusok	720.3
Építészettörténet	720.9
Építőanyagok	690.1
Építőanyagok (tégla, cement, beton stb.) előállítása	666
Építőanyagok felhasználása	690
Építőipar	690
Építőművészet	720
Épületasztalos munkák	694
Épületasztaloság	694
Épületek	720
Épületek (mezőgazdasági)	631
Épületek fűtése	697
Épületek klimatizálása	697
Épületek szellőztetése	697
Épületek szigetelése	693
Épületek tűzvédelme	693
Épületek védelme	693
Épületgépész szakmák	697
Épületrészek	690.2
Épületszerelő szakmák	697
Épületszerkezetek	690.2
Épületüvegezés	693
Ércek	550.3

Erdészet.....	634
Éremtan.....	737
Erkölc.....	170
Erkölc (családi).....	173
Erkölc (társadalmi).....	172
Erkölcshigiéné.....	613
Erkölcstan.....	170
Erő- és nyomatékátvitel.....	621.8
Erőművek.....	620.9
Értékesítésszervezés.....	658
Értelmi nevelés.....	370.3
Esti oktatás.....	370
Észak- és Közép-Amerika földrajza.....	917
Észak-Amerika története.....	970
Északi sarkvidéki irodalom.....	890
Észak-Írország története.....	942
Esztétika.....	180
Ételek.....	641
Etika.....	170
Etika (alkalmazott).....	172
Etika (szakmai).....	172
Etikett.....	395
Etimológiai szótárak.....	801.3
Étkészletek.....	641
Étkezések.....	641
Európa földrajza.....	914
Európa középkori történelme.....	940.1
Európa története.....	940
Európa új- és legújabb kori történelme.....	940.2
Évkönyvek (általános).....	058
Ex librisek.....	090
Expedíciók.....	910

Expedíciók	910.4
------------------	-------

F

Faesztergályos-ipar	674
Faipar	674
Fajták fejlődése	575
Faszerkezetek	694
Fauna	591
Fehérnemű	646
Fejlődéslélektan	150.2
Fejtörők	794
Felekezetek	280
Felfedező utazások	910
Fellazítás	327.8
Felnémet irodalom	830
Felsőfokú szakiskolák	377
Felszerelés	570.8
Felvételi tájékoztatók	370.4
Fémbevonatok	686
Fémek előállítása ércekből	669
Fémekből készült tárgyak	670
Fényképészetelmélet	770.1
Fényképészettechnika	770.2
Fényképészettörténet	770.9
Fényképezés	770
Fénytan	535
Fertőző betegségek gyógyászata	616
Festékgyártás	667
Festés	693
Festészet	750
Festészetesztétika	750
Festészeti stílusok	750.3

Festészettechnika	750
Festészettörténet.....	750.9
Festőipar.....	667
Filmművészet.....	791
Filmtörténet.....	791.9
Filológia	800
Filozófia	100
Filozófiai irányzatok	140
Filozófiai rendszerek.....	140
Filozófiatörténet.....	100.1
Finnország története.....	948
Finnugor nyelvek irodalma.....	894.5
Finommechanika.....	681
Fizika.....	530
Fizikai technológia általában	621
Fiziológia	612
Flamand irodalom	839
Flóra	581
Fodrászipar.....	687
Fogaskerekek	621.8
Fogászat	616
Foglalkozási ágak etikája.....	172
Folklór	398
Folyadékok mechanikája	531
Folyadékok szállítása.....	621.6
Folyóiratok (általános).....	050
Fordítás	651
Forgácsmentes megmunkálás	621.7
Forgácsoló gépek és berendezések	621.9
Forgácsoló megmunkálás	621.9
Forgalomszervezés.....	656
Formatervezés	745

Fotóművészet	770
Főiskolák	378
Föld	333
Földmérés	528
Földrajztudomány	910
Földreform	333
Földtan-geológia	550
Földtulajdon	333
Földtulajdon	333
Földtulajdon (szövetkezeti).....	334.6
Francia irodalom	840
Francia nyelv	800.4
Franciaország története	944
Fríz irodalom	839
Függetlenség kivívása.....	325.8
Függetlenségi mozgalmak	325.8
Függvények	517
Fűszernövények	633

G

Gabonaneműek	633
Gáta	626
Gázberendezések épületekben	697
Gazdaság.....	330
Gazdasági fejlődés	330.3
Gazdasági földrajz	910
Gazdasági földtan	550.3
Gazdasági helyzet	338
Gazdasági jog.....	347.7
Gazdasági kapcsolatok.....	339
Gazdasági mozgás.....	330.3
Gazdasági szervezetek	334

Gazdasági tervezés.....	338.2
Gazdaságirányítás	338.2
Gazdaságosság	650
Gazdaságpolitika.....	338.2
Gazdaságtörténet.....	330.9
Gázipar	662
Gázok szállítása	621.6
Genetika	575
Geodézia	528
Geofizika.....	550
Geológia.....	550
Geometria.....	513
Gépek általában.....	621
Gépek kenése	621.8
Gépelemek	621.8
Gépírás	651
Gépjárműgyártás	629.1
Gépjárművek.....	629.1
Gépkocsik	629.1
Gépszerkesztés	621
Germán nyelvek (az angol nyelv kivételével)	800.3
Gimnasztika	796.4
Gombatermesztés.....	635
Gót irodalom	839
Görög irodalom.....	875
Görög nyelv.....	800.7
Görögország története.....	949.5
Görög-római vallás	292
Gőzberendezések épületekben	697
Grafikai művészetek	760
Grafikus rendszerek	518
Gumi	678

Gumiipar	678
Gyarmatügy	325
Gyártásellenőrzés	658.5
Gyártástervezés	658.5
Gyártásszervezés	658.5
Gyermekgondozás	649
Gyermekkönyvtárak	027
Gyermeklélektan	150.2
Gyógynövények	633
Gyógypedagógia	376
Gyógyszerészet	615
Gyógyszertan	615
Gyorsírás	651
Gyűjteményeket bemutató albumok	700.6
Gyűjteményes munkák	080
Gyümölcsstermesztés	634

H

Haditechnika	623
Hadsereg	355
Hadtörténelem	355.4
Hadtudomány	355
Hajózási csillagászat	520
Hajtóművek	621.8
Halászat	639
Haltenyésztés	639
Hamita irodalom	890
Hangfelvétel	681.8
Hanglejátás	681.8
Hangszeres zene	785
Hangszerkészítés	681.8

Hangtan	534
Hardver	681.3
Hatékonyág	650
Házasságkötés	392
Háztartás	640
Háztulajdon	333
Hegymászósport	796.5
Helyi államigazgatási szervek	350.2
Helyismereti bibliográfiák	016
Hidegháború	327.5
Hídépítés	624
Hidrológia (általános)	550.6
Hidroszféra	550.6
Hindu vallások	290.5
Hipnózis	150.6
Híradástechnika	621.3
Híradásügy	654
Hirdetésügy	659
Hírlapok	070
Hitelügy	336.7
Hobbiállatok tartása	636
Holland irodalom	839
Hollandia története	949.2
Honismeret	908
Honismereti művek Magyarországról	908.4
Honvédelem	355
Horgászat	799
Horgolás	646
Horvát irodalom	886
Hőerőgépek	621.4
Hőgazdálkodás	662
Hőtan	536

Hőtechnika	621.5
------------------	-------

I

Idegenforgalom	338.4
Ideggyógyászat	616
Időszámítás	520
Ifjúsági könyvtárak	027
Ifjúsági mozgalmak.....	329
Ifjúságvédelem.....	362
Illemszabályok	395
Ind irodalom.....	890
India története	954
Információelmélet.....	007
Ingatlanok	333
Integrálszámítás	517
Intézetek (tudományos)	060
Intézeti nevelés	370
Ipari anyagok első feldolgozása	670
Ipari formatervezés	745
Ipari növények	633
Iparitanuló-képzés.....	377
Iparművészet.....	745
Ipartörténet.....	600.9
Iráni irodalom	890
Irányítás általában	007
Írás	003
Írásfajták	003
Írásmódok	003
Irodaberendezés	651
Irodai felszerelések készítése.....	686
Irodai ügyvitel.....	651
Irodák (távirati)	070

Irodalmi termelés	002
Irodalomesztétika	810
Irodalomesztétika	810
Irodalomkritika	810
Irodalomnépszerűsítés	028
Irodalomtörténet.....	810.9
Irodalomtudomány.....	810
Irodaszervezés.....	651
Irodaüzem	651
Iskola-egészségügy	371.7
Iskolaépületek	725
Iskolai épületek	371.6
Iskolai könyvtárak.....	027
Iskolai munka megszervezése.....	371
Iskolai nevelés.....	370
Iskolai szokások	371.8
Iskolán kívüli nevelés	374
Iskolán kívüli oktatás	374
Iskolapolitika	370
Iskoláskor előtti nevelés.....	372
Iskolaszerek készítése	686
Ismeretelmélet.....	165
Iszlám.....	290.6
Itália története	945
Italok (élelmiszeripar).....	663
Ivóvízellátás	628
Ízeltlábuak tenyésztése	638
Izland története	949.1
Izlandi irodalom.....	839

J

Japán irodalom.....	895
---------------------	-----

Japán története	952
Járműtechnika	629
Járművek általában	629
Játékipar	688
Játékkészítés.....	689
Jazz.....	780.36
Jézus élete	220
Jiddis irodalom.....	830
Jog.....	340
Jog (egyház)	348
Jog (gazdasági)	347.7
Jog (kereskedelmi).....	347.7
Jog (magán)	347
Jog (nemzetközi).....	341
Jog (polgári).....	347
Jog (szellemi alkotásoké)	347.7
Jogszabályok (normatív).....	340.1
Jogtörténet.....	340
Jogtörténet.....	340.9
Jogtudomány	340
Jóslás	150.6
Jövedelem (egyéni)	330.5
Jövedelem (nemzeti)	330.5
Jövő kutatás.....	008.2
Judaizmus.....	290.2
Jugoszlávia és utódállamainak története.....	949.71

K

Kályhásipar	680
Kárpitosipar	680
Kartográfiai dokumentumok.....	912
Kártya.....	794

Kastélyok	728
Katalán irodalom.....	840
Katalógusok (könyvkereskedői)	017
Katolikus egyház.....	280.1
Kaukázusi irodalom	890
Keleti nyelvek	800.9
Kelta irodalom	890
Kémia (analitikus).....	540.3
Kémia (elméleti)	540.1
Kémia (kísérleti)	540.2
Kémia (szerves)	547
Kémia (szervetlen).....	546
Kémiai technológia (vegyipar)	660
Kémkedés.....	327.8
Képlékeny alakítás	621.7
Kerámiaipar	666
Kerámiaművészet.....	738
Kerékpárok.....	629.1
Kerékpársport.....	796.6
Kereskedelem	339
Kereskedelmi felvilágosítás	659
Kereskedelmi jog	347.7
Kereskedelmi technika.....	658
Keresztény vallás	280
Keresztény vallások és szekták (egyéb)	280.3
Kereszténység	280
Kereszténység-történet.....	280
Kertépítés	710.1
Kertészet	635
Kertművészet	710.1
Kesztyűipar.....	685
Két világháború közötti időszak története	940.3

Kétnyelvű szótárak	801.1
Kiállítások	060
Kibernetika	007
Kikötők	626
Kína története	951
Kínai irodalom	895
Kínai vallások	290.4
Kísérletek	570.8
Kísérleti kémia	540.2
Kísérleti pszichológia	150.11
Kitüntetések	929
Klasszika filológia	800.7
Klasszikus mitológia	292
Klubok	379
Kocsigyártás	680
Kohászat	669
Kohászati termékek megmunkálása	621
Kollégiumi nevelés	370
Kollektív tudat	301.1
Kombinatorika	519
Komplex művészetek	792.71
Konfekció	687
Konfucianizmus	290.4
Kongresszusok	060
Kontinensek földrajza	913
Kontinensrészek földrajza	913
Konzervipar	663
Koreai irodalom	895
Kormányok	328
Kotrógépek	621.8
Kovácsipar	680
Kozmetika	687

Költségek	338.5
Költségszámítás	657
Költségvetés	336
Kőművesmunka	693
Könnyűipar általában	670
Könyv	002
Könyvelés	657
Könyvészet	010
Könyvkereskedelem	655
Könyvkereskedői katalógusok	017
Könyvkiadás	655
Könyvkötés	686
Könyvnyomtatás	655
Könyvritkaságok	090
Könyvtár belső munkája	025
Könyvtárberendezés	022
Könyvtárápítészeti	022
Könyvtárhasználat	024
Könyvtári hálózatok	020
Könyvtári katalógusok	017
Könyvtári szolgáltatások	024
Könyvtári ügyvitel	025
Könyvtártörténet	029
Könyvtárügy	020
Könyvvitel	657
Környezettudomány	504
Környezetvédelem	504
Köszörmű	621.9
Kötés	646
Közegészségügy	614
Közéleti szokások	394
Közép-Amerika országainak története	972

Közép-európai államok története	943
Középfokú szakiskolák	377
Középiskolai oktatás és nevelés	373
Középületek	725
Kőzetan	550.2
Kőzettelepek	550.3
Közgazdasági elméletek története	330.1
Közgazdaság-tudomány	330
Közigazgatás	350
Közigazgatási jog	350
Közjog	342
Közkönyvtárak	027
Közlekedés	656
Közlekedési tankönyvek	350.1
Közlekedési technika (légi és űrhajózási)	629.7
Közlekedésrendészet	350.1
Közoktatásügy	370
Központi államigazgatási szervek	350.2
Közületi pénzügyek	336
Közüvélemény	301.1
Közüvélemény-kutatás	659
Kriminológia	343
Kristálytan	548
Kultúra	008
Kulturális politika	008.1
Kultúrmérnökség	624
Kultúrotthonok	379
Kultúrpolitika	008.1
Külkereskedelem	339.5
Különleges csoportok nevelése	376
Különleges csoportok oktatása	376
Különleges vegyiparok	661

Külpolitika	327
Küzdősportok	796.8
Kvantumelmélet	530.1

L

Labdajátékok	796.3
Labdarúgás	796.31
Ladin irodalom	859
Lakás	643
Lakásberendezés	643
Lakásgazdaság	333
Lakásigények	360
Lakásügy	350
Lakatosipar	680
Lakodalom	392
Lakóépületek	728
Lámpaipar	680
Latin irodalom	871
Latin nyelv	800.7
Latin-amerikai országok története	980
Legendák	398
Léghajózási csillagászat	520
Légi közlekedési technika	629.7
Légi sportok	797
Légkondicionálás	697
Légnemű testek mechanikája	531
Légnyomásos energia előállítása	621.5
Légnyomásos energia előállítása, hasznosítása	621.5
Leíró földrajz	913
Lélekhigiéné	613
Lélektan általában	150
Lelki folyamatok	150.6

Lelkipásztorkodás	250
Leltár	657
Lemezmegmunkálás.....	621.9
Lengyel irodalom	884
Lengyelország története	943
Lett irodalom.....	882
Levelező oktatás	370
Lexikonok (általános)	030
Lichtenstein története.....	949.49
Litván irodalom.....	882
Lobogók	929
Logika	160
Lovagrendek	929
Lovassport	798

M

Macedón irodalom.....	886
Magánéleti szokások.....	392
Magánjog	347
Magasépítés (mérnöki)	624
Mágnesesség.....	538
Magyar festészet.....	750.94
Magyar filmművészet.....	791.94
Magyar irodalom	894
Magyar művészettörténet	700.94
Magyar nyelv.....	800.1
Magyar színházművészet	792.94
Magyar zenetörténet.....	780.94
Magyarország földrajza.....	914.39
Magyarország mezőgazdasága	630.4
Magyarország társadalomrajza	308.4

Magyarország története	943.9
Maláj szigetvilág története	990
Malomipar	663
Málta története	945.8
Marketing	658
Másodfokú bibliográfiák	016
Második világháború időszaka utáni történelem	940.55
Második világháború története	940.53
Matematika	510
Matematikai kibernetika	519
Matematikai statisztika	519
Mázolás	693
Mázolóipar	667
Mechanika	531
Mechanika (folyadékok)	531
Mechanika (légnemű testek)	531
Mechanikai technológia	670
Méhészet	638
Mélyépítés	624
Mentálhigiéné	613
Mennyiségtan	510
Mérleg	657
Mérnöki magasépítés	624
Mértékügy	006
Metallurgia	669
Meteorológia	551
Metszetek	760
Mezőgazdasági öntözési technika	626
Mezőgazdaság	630
Mezőgazdaság (Magyarország)	630.4
Mezőgazdasági épületek	631
Mezőgazdasági eszközök	631.3

Mezőgazdasági gépek.....	631.3
Mezőgazdasági munkálatok	631.5
Mezőgazdasági üzemtan.....	631
Mikrobiológia.....	576
Mitológia (klasszikus)	292
Módszerek	570.8
Módszerek (társadalomtudományi)	303
Moldvai irodalom	859
Monaco története.....	944.9
Mongol irodalom.....	890
Morális teológia.....	240
Mosás.....	648
Motorsport.....	796.7
Mozgásművészet	793
Munkáltatók szervezetei.....	331.8
Munkásmozgalom	331.6
Munkaügy.....	331
Munkavállalók szervezetei	331.8
Muzeológia.....	700.6
Múzeumok.....	069
Múzeumok.....	700.6
Műanyag.....	678
Műbőrök.....	678
Műelemzés	810
Műemlékek	720.4
Műemlékek Magyarországon	720.44
Műemlékvédelem.....	700
Műemlékvédelem.....	720.4
Műemlékvédelem Magyarországon.....	720.44
Műgyanták	678
Műholdak	629.7
Műkedvelő előadások	793

Műszaki akusztika.....	681.8
Műszaki tudományok általában	620
Műszeripar	681
Művelődés.....	008
Művelődési központok	379
Művelődéspolitika	008.1
Művelődéstörténet	930.8
Művészet általános kérdései	700
Művészetesztétika.....	700
Művészetesztétika.....	700.1
Művészetfilozófia	700
Művészeti célokat szolgáló épületek	725
Művészeti stílusok	700.3
Művészettörténet	700.9
Művészi porcelánok.....	738

N

Nagy-Britannia története	942
Naptárak	059
Navigáció.....	520
Nehézipar.....	620
Nem gyógyszeres terápia.....	615.8
Nem keresztény vallások.....	290
Nemesfémipar	671
Nemességek.....	929
Német irodalom.....	830
Németország története.....	943
Nemzetgazdaság.....	338
Nemzeti bibliográfiák.....	015
Nemzeti jövedelem.....	330.5
Nemzeti ünnepségek	394
Nemzetiségi kérdés	323.1

Nemzetközi feszültség és enyhülés	327.5
Nemzetközi jog	341
Nemzetközi pénzügyek	339
Nemzetközi politika	327
Népesedési statisztika	312
Népi játékok	394
Népi táncok	394
Népjóléti intézmények	362
Népmesék	398
Népművelés	374
Néprajz	390
Népvisélet	391
Névadás	392
Nevelés (általános iskolai)	373
Nevelés (családi)	370
Nevelés (értelmi)	370.3
Nevelés (intézeti)	370
Nevelés (iskolai)	370
Nevelés (iskoláskor előtt)	372
Nevelés (kollégiumi)	370
Nevelés (középiskolai)	373
Nevelés általában	370
Nevelési alapformák	370
Nevelési rendszerek	371.4
Neveléslélektan	150.2
Neveléslélektan	370.1
Neveléstörténet	370.9
Normatív jogszabályok	340.1
Norvég irodalom	839
Norvégia története	948
Nőgyógyászat	618
Nőkérdés	396

Növénybetegségek.....	632
Növényélettan.....	581
Növénykertek	580
Növényrendszertan	582
Növénytan.....	580
Növénytermesztés	633
Növényvédelem.....	632
Numerikus analízis	519
Numerikus rendszerek.....	518
Numizmatika	737
Nyelvtudomány	800
Nyergesipar	685
Nyilvános könyvtárak.....	027
Nyomatok	760
Nyomdai gépek	681
Nyomdászat.....	655

Ó

Óceánia földrajza	919
Óceánia története	990
Óegyházi szláv irodalom	882
Okkult jelenségek	133
Okkultizmus.....	133
Ókori történelem	931
Ókori világ földrajza.....	913
Oktatás (általános iskolai).....	373
Oktatás (átképző).....	370
Oktatás (esti).....	370
Oktatás (középiskolai)	373
Oktatás (levelező)	370
Oktatási eljárások	371.3

Oktatási módszerek.....	371.3
Oktatómunka megszervezése	371
Olajok technológiája.....	665
Olasz irodalom.....	850
Olasz nyelv	800.5
Olaszország története.....	945
Olvasás	028
Opera	782
Opera	782.1
Operációkutatás	519
Operett	782
Optika	535
Óragyártás	681
Orientalisztika	800.9
Orosz irodalom	882
Oroszország története	947
Orr-fül-gégészet.....	616
Országok területének története.....	941
Ortopédia	617
Orvostudományok	610
Ószövetség	220
Óvoda	372

Ö

Önfejlesztés	150.6
Önkormányzati szervek.....	350.2
Öntözési technika (mezőgazdasági)	626
Örmény irodalom.....	890
Óslénytán	560
Összehasonlító vallástudomány.....	290
Ötvösművészet.....	739

P

Pályaválasztási tanácsadás.....	370.4
Papíripar.....	676
Parapszichológia.....	150.6
Parképítés.....	710.1
Pecséttan	737
Pedagógiai szociológia	370.1
Pedagógiai tanácsadás	370.4
Pedagógiai tudományágak.....	370.1
Pénz	336.7
Pénzárfolyam	336.7
Pénzrendszerek	336.7
Pénzügy	336
Pénzügyek (állami és közületi).....	336
Petrográfia	550.2
Piacszerkezet	338.5
Pirotechnika.....	662
Plasztik jellegű műbőrök	678
Poláb irodalom	882
Polgári jog	347
Politika.....	320
Politika (nemzetközi)	327
Politikai ellenállás	323.2
Politikai ideológia	301.1
Politikai pártok és mozgalmak	329
Pop-rock zene	785.8
Portugál irodalom.....	860
Portugál nyelv	800.6
Portugália története	946
Postaügy	656.8
Prognosztika	008.2

Programozás	519
Protestáns egyházak	280.2
Protokoll	395
Provanszál irodalom	840
Prózai epika elmélete	810.3
Pszichoanalízis	150.6
Pszichológiai iskolák	150.1
Pszichológiatörténet	150.9

R

Rádió	790
Ragályos betegségek gyógyászata	616
Rajzművészet	740
Rakéták	629.7
Raktározás	658
Régészet	930.3
Regionális földrajz	913
Rejtvények	794
Reklám	659
Relativitáselmélet	530.1
Rendek	929
Rendeleték	340.1
Rendszerezés	007
Repüléstechnika	629.7
Repülőgépek	629.7
Rétoromán irodalom	859
Revízió	657
Robottechnika	621.3
Román irodalom	859
Román nyelv	800.5
Románia története	949.8

Ruházat	391
Ruházat	646
Ruházati ipar	687
Rutén irodalom	882

S

Sajátos lelki folyamatok	150.6
Sajtó	070
Sakk	794.1
San Marino története	945.4
Sarkvidékek földrajza	919
Sarkvidékek története	990
Sebészet	617
Sejttan	576
Sémi irodalom	890
Skandináv államok története	948
Skandináv irodalom	839
Sokszorosító gépek	681
Spanyol irodalom	860
Spanyol nyelv	800.6
Spanyolország története	946
Sport (a vízi, a légi, a lovassportok, a vadászat, a horgászat és a céllövészet kivételeivel)	796
Sporttörténet	796.9
Statisztika (általános jellegű és az összefoglaló)	310
Statisztika (matematikai)	519
Statisztika (népesedési)	312
Sütőipar	663
Svájc története	949.4
Svéd irodalom	839
Svédország története	948

Szabad idő felhasználása	379
Szabadalmak	001
Szabadegyetemek	374
Szabóság	687
Szabványosítás	006
Szakácskönyvek	641
Szakkönyvtárak	016
Szakképzés	377
Szakkönyvtárak	026
Szakkörök	371.8
Szakkörök (nem iskolai)	379
Szakmai szervezetek	331.8
Szakszervezetek	331.8
Szállítástechnika	621.86
Szállításszervezés	656
Szállodák	728
Számelmélet	511
Számítástechnika	681
Számítógépek	681.3
Számítógép-tudomány	519.6
Számlák	657
Számológépek	681.3
Számvitel	657
Szárazföldi járművek	629.1
Származástan	575
Szepták	293
Szellemi alkotások joga	347.7
Szemantika	003
Személyi higiéné	613
Személyiségformálás	370.3
Személyiség-lélektan	150.2
Szemészet	617

Szemiotika.....	003
Szentírás	220
Szépségápolás.....	687
Szerb irodalom.....	886
Szerves kémia	547
Szervetlen kémia.....	546
Szervezés	650
Szervezés (iskolai munka)	371
Szervezés (oktatómunka)	371
Szervezés általában.....	007
Szervezetátalakítás.....	650
Szervezetek (gazdasági).....	334
Szervezetfejlesztés.....	650
Szíjgyártó ipar.....	685
Szilárd testek mechanikája	531
Színházi zene	782
Színházművészet	792
Színházművészeti ágak.....	792.71
Színháztörténet	792.9
Színháztudomány	792
Szintaktika	003
Szláv irodalom általában	882
Szláv nyelvek	800.8
Szlovák irodalom.....	883
Szlovákia története	943
Szlovén irodalom.....	886
Szobrászat.....	730
Szociális gondoskodás fajtái	360
Szociális gondoskodást igénylő társadalmi problémák.....	360
Szociálpszichológia	301.1
Szociográfia.....	308
Szociológia	301

Szociológia (pedagógiai)	370.1
Szociológiai iskolák	301
Szociológiai rendszerek	301
Szoftver	681.3
Szolgáltatások	338
Szolgáltatások (könyvtári)	024
Szórakozás	790
Szorb irodalom	882
Szótárak	801
Szovjetunió története	947
Szőlészet	634
Szörme- és szűcsipar	675
Szövegszerkesztés	651
Szövetkezeti földtulajdon	334.6
Szülészet	618

T

Tájrendezés	710
Takarítás	648
Takarmánynövények	633
Talajművelés	631.5
Talajtan	631.4
Talajvizsgálat	631.4
Találmányok	001
Tanácsadás (pályaválasztási)	370.4
Tanácsadás (pedagógiai)	370.4
Tánc	793
Taneszközök	371.6
Tankönyvek (közlekedési)	350.1
Tantárgyak, szakjaik szerint	371.3
Taoizmus	290.4

Tapétázás	693
Társadalmi érintkezés	395
Társadalmi erkölcs	172
Társadalmi folyamatok	301
Társadalmi jelenségek forrásai	301.1
Társadalmi jelenségek indítékai	301.1
Társadalmi kapcsolatok	301
Társadalmi mozgalmak	329
Társadalmi szokások	394
Társadalom	301
Társadalom biztosítás	368
Társadalomlélektan	301.1
Társadalomrajz	308
Társadalomrajz (Magyarország).....	308.4
Társadalomtudomány (általános művek)	300
Társadalomtudományi módszerek	303
Társas szórakozások	793
Társaságok (általános).....	060
Társaságok (titkos)	060
Társasjátékok	794
Tartósítás (élelmiszeripar).....	663.4
Távíratok	070
Technika	620
Technikatörténet.....	620
Technológiai tulajdonságok	620.1
Telek	333
Telepítés	325
Teleptan	550.3
Településföldrajz	911
Televízió	790
Téli sportok	796.5
Temetői létesítmények	726

Templomok.....	726
Tengelyek.....	621.8
Tengelykapcsolók.....	621.8
Teológia (morális).....	240
Terápia (gyógyszeres).....	615
Térképek.....	912
Térképészet.....	528
Termelés.....	338
Termelésszervezés.....	658
Termelőszövetkezetek.....	334.6
Természetgyógyászat.....	615.8
Természeti földrajz.....	910
Természetjárás.....	796.5
Természetrajz.....	502
Természettudomány általában.....	500
Természetvédelem.....	502
Termodinamika.....	536
Területrendezés.....	710
Tervezés (építészet).....	720
Testápolás.....	646
Testületek épületei.....	728
Textilfestés.....	667
Textilipar.....	677
Tisztítás.....	648
Titkos diplomácia.....	327.8
Torna.....	796.4
Továbbfeldolgozó iparok.....	680
Többnyelvű szótárak.....	801.6
Tömegszervezetek.....	329
Történelemtudomány-elmélet és segédtudományai.....	930
Törvények.....	340.1
Törvényhozó testületek.....	328

Tudomány általában	001
Tudományos célokat szolgáló épületek.....	725
Tudományos diákkörök	371.8
Tudományos intézetek.....	060
Tudományos könyvtárak (általános)	027
Tudományosan még ki nem derített jelenségek.....	001.9
Tudománypolitika.....	001
Tudományszervezés.....	001
Tudományterjesztés	001
Turisztika	796.5
Tüzelőanyagok.....	662
Tűzrendészet.....	350

U

Újítások	001
Újságírás.....	070
Újszövetség	220
Ukrán irodalom	882
Urál-altáji irodalom.....	890
Urológia.....	616
Utazások	910
Utazások	910.4
Útépítés.....	625
Útikönyvek (Afrika).....	916
Útikönyvek (Ázsia)	915
Útikönyvek (Dél-Amerika)	918
Útikönyvek (Észak- és Közép-Amerika)	917
Útikönyvek (Európa).....	914
Útikönyvek (Magyarország)	914.39
Útikönyvek (Óceánia és a Sarkvidékek)	919
Útleírások	910
Útleírások	910.4

Ü

Ügyvitel (könyvtári).....	025
Ünnepi (újévi, húsvéti stb.) szokások	398
Ünnepségek (állami)	394
Ünnepségek (nemzeti)	394
Úrhajók	629.7
Úrhajózási közlekedési technika	629.7
Úrkutatás.....	520
Üvegezés.....	686
Üvegipar	666
Üzemgazdaság	658
Üzemtan (mezőgazdasági).....	631

V

Vadászat.....	639
Vadászat.....	799
Vágás.....	621.9
Választások	324
Vállalati formák működése.....	658.1
Vállalkozási formák működése.....	658.1
Vallás (görög-római)	292
Vallás (keresztény)	280
Vallás (zsidó).....	290.2
Vallási kérdések általában	200
Vallások (egyéb).....	293
Vallások (hindu)	290.5
Vallások (nem keresztény)	290
Vallásos zene	783
Vallástörténet (általános).....	200.9
Vallástudomány	290
Valószínűségelmélet.....	519

Valuták	336.7
Vámügy	337
Vándorlás	325
Várak	728
Városépítés	710
Városi folklór	398
Varrás	646
Vas- és acélgyártás	669
Vas- és fémipar általában	621.7
Vas- és fémipari berendezések	621.7
Vas- és fémipari eljárások	621.7
Vas- és fémipari illesztés	621.7
Vas- és fémipari szerszámok	621.7
Vasból készült tárgyak	670
Vasút szervezeti kérdései	656
Vasútépítés	625
Vasúti járművek	629.4
Vatikán története	945.6
Vegyipari készítmények	661
Vegytan-kémia	540
Vend irodalom	882
Vendéglátóipar	640
Verselmélet	810.1
Vezetés	650
Vezetési iskolák, történet	650.9
Vezetési ismeretek	650.2
Viaszok technológiája	665
Világföldrajz	913
Világítástechnika	628
Világnézet	140.8
Világtörténet	930.9
Világvallások	200

Villamosság-elmélet	537
Virágkertészet	635
Víz (általában)	550.6
Vízépítés	626
Vízi sportok	797
Vízijárművek	629.1
Vokális zene	784

Z

Zárások	657
Zászlók	929
Zene	780
Zeneelmélet	781
Zeneesztétika	781
Zenefilozófia	781
Zenei stílusok	780.3
Zenetörténet	780
Zenetörténet	780.9
Zenetörténet (magyar)	780.94
Zoológia	590
Zöldségtermesztés	635
Zsidó vallás	290.2
Zsilipek	626
Zsírok technológiája	665

2. sz. melléklet

A szakirodalom raktári szakjelei

(Tudományos és ismeretterjesztő művek)

ÁLTALÁNOS MŰVEK

- 001 A tudomány általában. Tudományszervezés. Tudománypolitika.
A tudomány terjesztése: tények, feltevések, hamisítások. Találmányok. Szabadalmak.
Újítások
- 001.9 Tudományosan még ki nem derített jelenségek
- 002 Dokumentáció. A könyv. Irodalmi termelés (a könyvkiadást ld. a 655 alatt)
- 003 Írás. írásmódok. írásfajták. Szemiotika. Szintaktika és szemantika
- 006 Mértékügy. Szabványosítás
- 007 Kibernetika. Információelmélet. Rendszerezés, szervezés, irányítás általában
- 008 Művelődés. Kultúra. Civilizáció
- 008.1 Művelődéspolitika. Kultúrpolitika. Kulturális politika
- 008.2 Jövőkutatás. Prognosztika
- 010 Könyvészet-bibliográfia
- 015 Nemzeti bibliográfiák
- 016 Szakbibliográfiák.¹ Helyismereti bibliográfiák. Másodfokú bibliográfiák.
- 017 Könyvtári és könyvkereskedői katalógusok. Ajánló bibliográfiák.²
- 020 Könyvtárügy. Könyvtári hálózatok
- 022 Könyvtárépítészeti és -berendezés
- 024 Könyvtárhasználat. Könyvtári szolgáltatások
- 025 Könyvtári ügyvitel. A könyvtár belső munkája
- 026 Szakkönyvtárak
- 027 Általános tudományos könyvtárak. Nyilvános könyvtárak, közkönyvtárak.
Gyermek- és ifjúsági könyvtárak. Iskolai könyvtárak
- 028 Olvasás. Irodalomnépszerűsítés
- 029 Könyvtártörténet
- 030 Általános lexikonok.³ Enciklopédiák.
- 050 Általános folyóiratok⁴
- 058 Általános évkönyvek. Címtárak⁵

---

¹ A szakbibliográfiák a megfelelő szakcsoportba kerülnek

² Az ajánló bibliográfiák a megfelelő szakcsoportokba kerülnek

³ A szaklexikonok a megfelelő szakhoz sorolandók

⁴ A szakfolyóiratok a megfelelő szakhoz sorolandók

-
- 059 Naptárak. Almanachok⁶
  - 060 Általános társaságok. Tudományos intézetek. Kiállítások. Kongresszusok. Titkos társaságok
  - 069 Múzeumok
  - 070 Hírlapok. Újságírás. Sajtó. Távirati irodák
  - 080 Gyűjteményes munkák⁷
  - 090 Könyvritkaságok. Ex librisek

FILOZÓFIA. PSZICHOLÓGIA

- 100 Bölcsélet-filozófia
- 100.1 Filozófiatörténet
- 133 Az okkult jelenségek. Okkultizmus
- 140 Filozófiai rendszerek és irányzatok
- 140.8 Világnézet
- 150 Lélektan általában
- 150.1 Pszichológiai iskolák
- 150.11 Kísérleti pszichológia
- 150.16 Alkalmazott pszichológia
- 150.2 Személyiség-lélektan. Fejlődéslélektan. Gyermeklélektan. Neveléslélektan
- 150.6 Sajátos lelki folyamatok. Parapszichológia. Jóslás. Hipnózis. Pszichoanalízis. Önfejlesztés
- 150.9 Pszichológiatörténet
- 160 Logika
- 165 Ismeretelmélet
- 170 Etika. Erkölcs. Erkölcsstan
- 171 Egyéni erkölcs
- 172 Társadalmi erkölcs. Foglalkozási ágak etikája. Alkalmazott etika
- 173 Családi erkölcs
- 180 Esztétika (a művészetesztétikát Id. 700, az irodalomesztétikát Id. 810 alatt)

---

⁵ A szakjellegű évkönyvek a tartalmuknak megfelelő szakcsoportokba kerülnek

⁶ A szakjellegű naptárak, almanachok a megfelelő szakhoz sorolandók

⁷ Egy vagy több szerző azonos tárgykörű tartozó gyűjteményes művel mindig a megfelelő szakcsoportba kerülnek

VALLÁS

- 200 A vallás kérdései általában. A világ vallásai
- 200,9 Általános vallástörténet
- 220 Biblia. Szentírás. Ó- és Újszövetség. Jézus élete. Bibliamagyarázatok
- 230 Dogmatika
- 240 Morális teológia
- 250 Lelkipásztorkodás
- 280 Kereszténység. A keresztény vallás. Kereszténység története
- 280.1 Katolikus egyház
- 280.2 Protestáns egyházak és felekezetek
- 280.3 Egyéb keresztény vallások és szekták
- 290 Általános és összehasonlító vallástudomány. Nem keresztény vallások
- 290.2 Zsidó vallás. Judaizmus
- 290.4 Kínai vallások. Konfucianizmus, taoizmus
- 290.5 Hindu vallások. Brahmanizmus, buddhizmus
- 290.6 Iszlám
- 292 Klasszikus mitológia. Görög-római vallás
- 293 Egyéb vallások. Szekták

TÁRSADALOMTUDOMÁNY

- 300 Társadalomtudomány. Általános művek
- 301 Szociológia. Szociológiai rendszerek és iskolák. Társadalom. Társadalmi kapcsolatok és folyamatok
- 301.1 Társadalmi jelenségek forrásai és indítékai. Társadalomlélektan.
Szociálpszichológia. Csoporttudat. Kollektív tudat. Politikai ideológia. Közvélemény
- 303 Társadalomtudományi módszerek
- 308 Társadalomrajz. Szociográfia
- 308.4 Magyarország társadalomrajza

-
- 310 Statisztika⁸
  - 312 Népesedési statisztika. Demográfia
  - 320 Politika
  - 321 Államelmélet. Államformák
  - 322 Állam és egyház
  - 323 Belpolitika
  - 323.1 Nemzetiségi kérdés
  - 323.2 Belpolitikai akciók, politikai ellenállás
  - 324 Választások
  - 325 Vándorlás. Telepítés. Gyarmatügy
  - 325.8 Függetlenségi mozgalmak. A függetlenség kivívása
  - 327 Külpolitika. Nemzetközi politika
  - 327.5 Nemzetközi feszültség és enyhülés. Hidegháború. Blokkpolitika. Békés egymás mellett élés
  - 327.8 Államok politikai befolyásolása. Titkos diplomácia. Kémkedés. Fellazítás
  - 328 Kormányok. Törvényhozó testületek
  - 329 Politikai pártok és mozgalmak. Társadalmi mozgalmak. Tömegszervezetek. Ifjúsági mozgalmak
  - 330 Gazdaság. Közgazdaság-tudomány
  - 330.1 Közgazdasági elméletek története
  - 330.3 Gazdasági mozgás. Gazdasági fejlődés
  - 330.5 Nemzeti és egyéni jövedelem. Életszínvonal
  - 330.9 Gazdaságtörténet
  - 331 Munkaügy
  - 331.6 Munkásmozgalom
  - 331.8 Szakszervezetek. Munkavállalók és munkáltatók szervezetei. Szakmai szervezetek
  - 333 Föld. Telek. Ingatlanok. Ház- és földtulajdon. Lakásgazdaság. Agrárpolitika. Földreform. Földtulajdon
  - 334 Gazdasági szervezetek és együttműködési formák
  - 334.6 Szövetkezeti földtulajdon. Termelőszövetkezetek

---

⁸ Ide csak az általános jellegű és az összefoglaló kiadványok kerülnek, az egyes szakterületek statisztikái a megfelelő szakba

-
- 336 Pénzügy. Államháztartás. Adóügy. Költségvetés. Közületi és állami pénzügyek
  - 336.7 Bank- és hitelügy. Pénz. Pénzrendszerek. Pénzárfolyam, valuták
  - 337 Vámügy
  - 338 Nemzetgazdaság. Gazdasági helyzet. Termelés. Szolgáltatások
  - 338.2 Gazdaságpolitika. Gazdaságirányítás. Gazdasági tervezés
  - 338.4 Idegenforgalom
  - 338.5 Árak. Árképzés. Költségek. Áralakító tényezők. Árfajták. Piacszerkezet. Árviszonyok. Árpolitika
  - 339 Kereskedelem. Nemzetközi pénzügyek és gazdasági kapcsolatok
  - 339.3 Belkereskedelem
  - 339.5 Külkereskedelem
  - 340 Jog. Jogtudomány. Jogtörténet
  - 340.1 Törvények. Rendeletek. Normatív jogszabályok
  - 340.9 Jogtörténet
  - 341 Nemzetközi jog
  - 342 Államjog. Alkotmányjog. Közjog
  - 343 Büntetőjog. Kriminológia
  - 343.9 Bűnügyek
  - 347 Polgári jog. Magánjog
  - 347.7 Kereskedelmi jog. Gazdasági jog. Szellemi alkotások joga
  - 348 Egyházjog
  - 350 Államigazgatás. Közigazgatás. Állam-és közigazgatási jog. Az államigazgatás feladatai és ágai (pl.: lakásügy, tűzrendészet stb.)
  - 350.1 Közlekedésrendészet. Közlekedési tankönyvek
  - 350.2 Önkormányzati szervek. Központi és helyi államigazgatási szervek
  - 355 Hadtudomány. Honvédelem. Hadsereg
  - 355.4 Hadtörténelem
  - 360 Szociális gondoskodást igénylő társadalmi problémák. A szociális gondoskodás fajtái. Lakásigények
  - 362 Népjóléti intézmények. Anya- és csecsemővédelem, ifjúságvédelem stb. Családvédelem
  - 368 Biztosításügy. Társadalombiztosítás

-
- 370 A nevelés általában. Iskolapolitika. Köznevelésügy. Nevelési alapformák. Családi nevelés. Iskolai nevelés. Intézeti nevelés. Intézeti, kollégiumi nevelés. Esti, levelező, átképző oktatás
  - 370.1 A pedagógia tudományágai. Neveléslélektan. Pedagógiai szociológia
  - 370.3 Értelmi nevelés és a személyiség formálása
  - 370.4 Pedagógiai tanácsadás. Pályaválasztási tanácsadás. Felvételi tájékoztatók
  - 370.9 Neveléstörténet
  - 371 Didaktika. Az iskolai és az oktatómunka megszervezése
  - 371.3 Oktatási módszerek és eljárások. Tantárgyak, szakjaik szerint
  - 371.4 Nevelési rendszerek
  - 371.6 Iskolai épületek. Taneszközök
  - 371.7 Iskola-egészségügy
  - 371.8 Iskolai szokások. Diákélet. Tudományos Diákkörök. Szakkörök
  - 372 Az iskoláskor előtti nevelés. Óvoda
  - 373 Általános iskolai, középiskolai oktatás és nevelés
  - 374 Iskolán kívüli nevelés és oktatás. Népművelés. Szabadegyetemek
  - 376 Különleges csoportok oktatása és nevelése. Gyógynevelés
  - 377 Szakképzés. Középfokú és felsőfokú szakiskolák. Iparitanuló-képzés
  - 378 Főiskolák. Egyetemek
  - 379 A szabad idő felhasználása. Művelődési központok, kultúrotthonok, klubok. Szakkörök (nem iskolai)
  - 390 Néprajz
  - 391 Népviselet. Divat. Ruházat
  - 392 A magánélet szokásai. Családi ünnepek. Névadás. Házasságkötés, lakodalom stb.
  - 394 Közéleti és társadalmi szokások. Nemzeti és állami ünnepek. Népi játékok és táncok
  - 395 Társadalmi érintkezés. Etikett és protokoll. Illemszabályok
  - 396 Nőkérdés
  - 398 Folklór. Városi folklór. Népmesék, legendák, babonák, ünnepi (újévi, húsvéti stb.) szokások

---

TERMÉSZETTUDOMÁNYOK

- 500 Természettudomány általában
- 502 Természetvédelem. Természetrajz
- 504 Környezetvédelem. Környezettudomány
- 510 Mennyiségtan-matematika
- 511 Számelmélet
- 512 Algebra
- 513 Geometria
- 517 Analízis. Differenciál-, integrálszámítás. Függvények
- 518 Grafikus és numerikus rendszerek
- 519 Kombinatorika. Valószínűség-elmélet. Matematikai statisztika. Számítógép-tudomány. Programozás. Matematikai kibernetika. Operációkutatás. Numerikus analízis
- 519.6 Számítógép-tudomány
- 520 Csillagászat. Asztrofizika. Űrkutatás. Időszámítás. Hajózási és léghajózási csillagászat. Navigáció
- 528 Földmérés. Geodézia. Térképészet
- 530 Fizika
- 530.1 Relativitáselmélet. Kvantumelmélet
- 531 Mechanika. Szilárd testek, folyadékok és légnemű testek mechanikája
- 534 Hangtan. Akusztika
- Fénytan. Optika
- 535 Hőtan. Termodinamika
- 536 A villamosság elmélete. Elektromosság
- 537 Mágnesesség. Elektromágnesesség
- 538 Atomfizika
- 539 Vegytan-kémia
- 540.1 Elméleti kémia
- 540.2 Kísérleti kémia
- 540.3 Analitikus kémia
- 546 Szervetlen kémia
- 547 Szerves kémia

-
- 548 Kristálytan
  - 549 Ásványtan
  - 550 Földtan-geológia. Geofizika
  - 550.2 Kőzettan. Petrográfia
  - 550.3 Gazdasági földtan. Teleptan. Ásványok, ércek. Kőzetek telepei
  - 550.6 Hidroszféra. Víz (általában). Általános hidrológia
  - 551 Meteorológia
  - 560 Őslénytan
  - 570 Biológia. Az élet és az élőlények általános tulajdonságai
  - 570.8 Biológiai technika. Kísérletek. Módszerek. Felszerelés
  - 572 Antropológia
  - 575 Az élet keletkezése. Származástan. Egyedek és fajták fejlődése. Átöröklés. Genetika
  - 576 Mikrobiológia. Bakteriológia. Biokémia. Biofizika. Sejttan
  - 580 Növénytan-botanika. Növénykertek
  - 581 Növényélettan. Flóra
  - 582 Növényrendszertan
  - 590 Állattan-zoológia. Állatkertek
  - 591 Állatok élettana. Fauna
  - 592 Állatrendszertan

ALKALMAZOTT TUDOMÁNYOK

- 600 Alkalmazott tudományok — általános művek
- 600.9 Ipartörténet
- 610 Orvostudományok
- 611 Anatómia
- 612 Élettan. Fiziológia
- 613 Egészségügy. Általános és személyi higiéné. Mentálhigiéné. A lélek és az erkölcs higiénéje
- 614 Közegészségügy. Balesetvédelem
- 615 Gyógyszertan. Gyógyszeres terápia. Gyógyszerészet
- 615.8 Természetgyógyászat, nem gyógyszeres terápia

-
- 616 Belgyógyászat. Orr-fül-gégészet. Fogászat. Bőrgyógyászat. Ideggyógyászat. Urológia. Fertőző és ragályos betegségek gyógyászata
  - 617 Sebészet. Szemészet. Ortopédia
  - 618 Nőgyógyászat. Szülészeti
  - 619 Állatorvostan
  - 620 Technika. Technikatörténet. Nehézipar. Műszaki tudományok általában
  - 620.1 Anyagvizsgálat. Technológiai tulajdonságok. Anyaghibák. Anyagvédelem
  - 620.9 Energiagazdálkodás. Erőművek
  - 621 Általános géptan. Gépszerkesztés. Gépek általában. Elektrotechnika általában. Fizikai technológia általában
  - 621.3 Elektronika, elektrotechnika. Híradástechnika. Robottechnika
  - 621.4 Hőerőgépek. Belső égésű motorok
  - 621.5 Légneműs energia előállítása és hasznosítása. Hőtechnika
  - 621.6 Berendezések gázok és folyadékok szállítására
  - 621.7 Vas- és fémipar általában. Anyagalakítási eljárások. Forgácsmentes megmunkálás. Képlékeny alakítás. Illesztés. Eljárások, szerszámok, berendezések
  - 621.8 Gépelemek. Csapágyak. Tengelyek. Hajtóművek. Fogaskerekek. Erő- és nyomatékvitel. Tengelykapcsolók. Emelőgépek. Kotrógépek. Gépek kenése
  - 621.86 Szállítástechnika. Anyagmozgatás
  - 621.9 Forgácsoló megmunkálás. Vágás, csiszolás, köszörülés, aprítás, lemezmegmunkálás. Forgácsoló gépek és berendezések
  - 622 Bányászat
  - 623 Haditechnika
  - 624 Általános mérnöki szak (kultúrmérnökség). Mélyépítés. Alagút-, hídépítés. Mérnöki magasépítés
  - 625 Vasútépítés. Útépítés (a vasút szervezeti kérdéseit Id. a 656 alatt)
  - 626 Vízépítés. Csatornaépítés. Zsilipek. Mezőgazdasági öntözési technika. Belvízszabályozás. Gátak. Árvízvédelem. Kikötők
  - 628 Egészségügyi technika. Ivóvízellátás. Csatornázás. Világítástechnika
  - 629 Járművek általában. Járművek technikája
  - 629.1 Szárazföldi és vízijárművek (a vasúti járművek kivételével). Gépjárművek. Gépkocsik. Gépjárműgyártás. Kerékpárok

-
- 629.4 Vasúti járművek
- 629.7 Légi és űrhajózási közlekedési technika. Repüléstechnika. Repülőgépek. Rakéták. Űrhajók. Műholdak
- 630 Mezőgazdaság - agronómia
- 630.4 Magyarország mezőgazdasága
- 631 Mezőgazdasági üzemtan. Mezőgazdasági épületek
- 631.3 Mezőgazdasági gépek és eszközök
- 631.4 Talajtan. Talajvizsgálat
- 631.5 Mezőgazdasági munkálatok. Agrotechnika. Talajművelés
- 632 Növénybetegségek. Növényvédelem
- 633 Növénytermesztés (gabonaneműek, takarmány- és ipari növények stb.). Gyógynövények, fűszernövények
- 634 Gyümölcsstermesztés. Szőlészet. Erdészet
- 635 Kertészet. Biokertészet. Zöldségtermesztés. Gombatermesztés. Virágkertészet. Dísznövények
- 636 Állattenyésztés. Hobbiállatok tartása
- 637 Állati termékek és első feldolgozásuk
- 638 Méhészet. Egyéb rovarok és ízeltlábúak tenyésztése
- 639 Halászat és vadászat. Haltenyésztés. Akvarisztika
- 640 Háztartás. Vendéglátóipar
- 641 Élelmiszerek és elkészítésük. Ételek. Étkezések. Asztali edények és étkészletek.
- Szakácskönyvek
- 643 Lakás. Lakásberendezés. Bútorzat
- 646 Ruházat. Fehérnemű. Varrás. Kötés. Horgolás. Testápolás
- 648 Mosás. Takarítás. Tisztítás
- 649 Gyermekgondozás. Betegápolás
- 650 Vezetés, szervezés. Általános alapelvek. Gazdaságosság, hatékonyság. Szervezetfejlesztés, szervezet-átalakítás. Módszerek, eszközök
- 650.1 Automatizálás
- 650.2 Vezetési ismeretek
- 650.9 Vezetési iskolák, történet
- 651 Irodaszervezés. Irodaüzem. Irodaberendezés. Irodai ügyvitel. Gépírás.

Szövegszerkesztés. Gyorsírás. Fordítás

654 A híradásügy szervezése és üzeme

655 Könyvnyomtatás. Nyomdászat. Könyvkiadás. Könyvkereskedelem

656 Közlekedés. Szállítás- és forgalomszervezés

656.8 Postaügy. Bélyeggyűjtés

657 Számvitel. Könyvvitel. Könyvelés. Költségszámítás. Zárások. Leltár. Mérleg. Számlák. Revízió. Ellenőrzés

658 Üzemgazdaság. A termelés és az értékesítés megszervezése. Kereskedelmi technika. Beszerzés. Raktározás. Marketing

658.1 Különböző vállalati és vállalkozási formák működése

658.5 A gyártás szervezése. Gyártmánytervezés. Gyártmányellenőrzés

659 Reklám. Hirdetésügy. Kereskedelmi felvilágosítás. Közvélemény-kutatás

660 Vegyipar. Kémiai technológia

661 Vegyipari készítmények. Különleges vegyiparok

662 Pirotechnika. Hőgazdálkodás. Gázipar. Tüzelőanyagok

663 Élelmiszeripar. Italok, élvezeti cikkek ipara. Cukor-, sütő-, malomipar. Konzervipar

663.2 Bor. Borászat

663.4 Élelmiszerek előállítása és tartósítása

665 Olajok, zsírok, viaszok technológiája

666 Üveg- és kerámiaipar. Agyagáruk. Építőanyagok (tégla, cement, beton stb.) előállítása (az építőanyagok felhasználását Id. a 690 alatt)

667 Festőipar. Textilfestés. Festékgyártás. Mázolóipar

669 Kohászat (különböző fémek előállítása érccekből). Metallurgia. Vas- és acélgyártás (a kohászati termékek megmunkálását Id. a 621 alatt)

670 Könnyűipar általában. Mechanikai technológia. Különböző ipari anyagok első feldolgozása. Vasból, acélból és más fémekből készült tárgyak. Bádogosipar

671 Nemesfémipar. Ékszerek

674 Faipar (ács-, asztalos-, bognár-, faesztergályos-ipar stb.)

675 Bőripar. Szőrme- és szűcsipar

676 Papíripar

677 Textilipar

678 Gumi- és műanyagok. Gumiipar. Plasztik jellegű műbőrök. Műgyanták

-
- 680 Továbbfeldolgozó iparok. Kovács- és lakatosipar. Lámpaipar. Kályhásipar. Kocsigyártás. Bútor- és kárpitosipar
  - 681 Finommechanika. Számítástechnika. Műszeripar. Óragyártás. Nyomdai és sokszorosító gépek
  - 681.3 Adatfeldolgozó gépek és berendezések. Automatikus adatfeldolgozás. Számológépek. Számítógépek. Hardver. Szoftver
  - 681.8 Hangszerkészítés. Hangfelvétel és -lejátszás. Műszaki akusztika
  - 685 Nyerges-, szíjgyártó-, cipész-, kesztyűipar
  - 686 Könyvkötés. Iskolaszerek és irodai felszerelések készítése. Fémbevonatok. Üvegezés
  - 687 Ruházati ipar. Konfekció. Szabóság. Szépségápolás. Kozmetika. Fodrászipar
  - 688 Játékipar. Dísz tárgyak készítése
  - 689 Barkácsolás. Játékkészítés
  - 690 Építőipar
  - 690.1 Építőanyagok
  - 690.2 Épületrészek. Épületszerkezetek
  - 693 Kőművesmunka. Burkolómunka. Festés. Mázolás. Tapétázás. Épületüvegezés. Épületek védelme és szigetelése. Épületek tűzvédelme
  - 694 Faszervezetek. Ács munkák. Ács mesterség. Épületasztalos munkák. Épületasztaloság
  - 697 Egészségügyi, gáz-, gőz- és elektromos berendezések épületekben. Különböző épületszerelő, épületgépész szakmák. Épületek fűtése, szellőztetése és klimatizálása (légkondicionálás)

MŰVÉSZET. SZÓRAKOZÁS. SPORT

- 700 A művészet általános kérdései. Művészetesztétika. Művészetfilozófia. Műemlékvédelem
- 700.1 Művészetesztétika
- 700.3 Művészeti stílusok
- 700.6 Muzeológia, múzeumok, gyűjteményeket bemutató albumok (pl. a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményei)
- 700.9 Művészettörténet
- 700.94 Magyar művészettörténet

-
- 710 Területrendezés. Városépítés. Tájrendezés
  - 710.1 Kertművészet. Kert- és parképítés
  - 720 Építőművészet. Építészet. Épületek. Tervezés
  - 720.1 Építészetelmélet és építészetesztétika
  - 720.3 Építészeti korszakok és stílusok
  - 720.4 Műemlékvédelem, műemlékek
  - 720.44 Műemlékvédelem, műemlékek Magyarországon
  - 720.9 Építészettörténet
  - 725 Középületek. Iskolaépületek, tudományos és művészeti célokat szolgáló épületek
  - 726 Egyházi épületek. Templomok. Temetői létesítmények
  - 728 Lakóépületek. Várak. Kastélyok. Testületek épületei. Szállodák
  - 730 Szobrászat
  - 737 Éremtan. Numizmatika. Pecséttan
  - 738 Kerámiaművészet. Művészi porcelánok
  - 739 Ötvösművészet
  - 740 Rajzművészet
  - 745 Iparművészet, díszítőművészet, ipari formatervezés
  - 750 Festészet. Festészetesztétika, festészettechnika
  - 750.3 Festészeti stílusok
  - 750.9 A festészet története
  - 750.9 Magyar festészet
  - 760 Grafikai művészetek. Metszetek. Nyomatok
  - 760.5 Egyéb képzőművészeti ágak
  - 770 Fényképezés és rokon eljárások. Fotóművészet
  - 770.1 Fényképezetelmélet
  - 770.2 Fényképezettechnika
  - 770.9 Fényképezettörténet
  - 780 Zene. Zenetörténet
  - 780.3 Zenei stílusok
  - 780.3 Jazz, country
  - 780.9 Zenetörténet
  - 780.9 Magyar zenetörténet

-
- 781 Zeneelmélet. Zeneesztétika, zenefilozófia stb.
  - 782 Színházi zene. Opera. Operett. Balett
    - 782.1 Opera
  - 783 Egyházi és vallásos zene
  - 784 Ének. Vokális zene
  - 785 Hangszeres zene
    - 785.8 Beat-pop-rock stb. zene
  - 790 Szórakozás. Rádió és televízió. Bábjáték. Cirkusz
  - 791 Filmművészet
    - 791.9 Filmtörténet
      - 791.94 Magyarfilmművész
  - 792 Színházművészet. Színháztudomány
    - 792.71 Új színházművészeti ágak, komplex művészetek
    - 792.9 Színháztörténet
      - 792.94 Magyar színházművészet
  - 793 Társas szórakozások. Mozgásművészet. Tánc. Műkedvelő előadások. Bűvészkedés
  - 794 Társasjátékok. Kártya. Rejtvények. Fejtörők
    - 794.1 Sakk
  - 796 Sport (a vízi, a légi, a lovassportok, a vadászat, a horgászat és a céllövészet kivételével)
    - 796.3 Labdajátékok
      - 796.31 Labdarúgás
    - 796.4 Gimnasztika, torna, atlétika
    - 796.5 Természetjárás. Turisztika. Hegymászósport. Téli sportok
    - 796.6 Kerékpársport
    - 796.7 Autó-, motorsport
    - 796.8 Küzdősportok
    - 796.9 Sporttörténet
  - 797 Vízi sportok. Légi sportok
  - 798 Lovassport
  - 799 Vadászat. Horgászat. Céllövészet

NYELV ÉS IRODALOM

NYELVTUDOMÁNY

- 800 Nyelvtudomány. Általános nyelvészet és filológia
  - 800.1 Magyar nyelv
  - 800.2 Angol nyelv
  - 800.3 Germán nyelvek (az angol nyelv kivételével)
  - 800.4 Francia nyelv
  - 800.5 Olasz és román nyelv
  - 800.6 Spanyol és portugál nyelv
  - 800.7 Latin és görög nyelv. Klasszika filológia
  - 800.8 Szláv és balti nyelvek
  - 800.9 Keleti nyelvek. Orientalisztika. Afrikai néger, amerikai indián, ausztronéziai nyelvek
- 801 Szótárak
  - 801.1 Kétnyelvű szótárak
  - 801.3 Egynyelvű magyarázó etimológiai szótárak
  - 801.6 Többnyelvű szótárak

IRODALOMTUDOMÁNY

Ide helyezzük a világirodalom és az egyes nyelvek irodalmának körébe tartozó irodalomtudományi, irodalomtörténeti, irodalomkritikai és irodalomesztétikai műveket, az egyes alkotókról vagy műveikről szóló írásokat.

A raktári szakcsoportszám megállapításánál nem vesszük figyelembe azt, hogy az illető nyelvű irodalmat esetleg több országban is művelik. Tehát nemcsak a spanyolországi spanyol irodalom kapja meg 860 raktári szakcsoportszámot, hanem az amerikai, mexikói, kubai stb. spanyol irodalom is. A szépirodalmi munkák nem kapnak raktári szakjelet, azokat külön csoportban, csak a betűrendi jelük alapján csoportosítjuk!

- 810 Irodalomtudomány, irodalomtörténet, irodalomkritika, irodalomesztétika. Műelemzés
  - 810.1 Verselmélet
  - 810.2 Drámaelmélet

-
- 810.3 A prózai epika elmélete
  - 810.9 Irodalomtörténet
  - 820 Angol irodalom
  - 830 Német irodalom. Felnémet, alnémet, jiddis irodalom
  - 839 Egyéb germán nyelvek irodalma. (Fríz, holland, flamand, skandináv, izlandi, norvég, svéd, dán, gót irodalom)
  - 840 Francia irodalom. Provanszál, katalán irodalom
  - 850 Olasz irodalom
  - 859 Román irodalom. Moldavai, rétoromán, ladin irodalom
  - 860 Spanyol és portugál irodalom 871 Latin irodalom
  - 875 Görög irodalom
  - 882 Orosz irodalom. Szláv irodalom általában. (Óegyházi szláv, belorusz, ukrán, szorb, vend, poláb, rutén, litván, lett irodalom)
  - 883 Szlovák irodalom
  - 884 Lengyel irodalom
  - 885 Cseh irodalom
  - 886 Szerb, horvát, szlovén, macedón, bolgár irodalom
  - 890 Keleti és egyéb nyelvű irodalom. Egyéb indoeurópai (ind, iráni, kelta, örmény, albán), sémi, hamita, urál-altáji, mongol, kaukázusi, északi sarkvidéki és dravida irodalmak
  - 894 Magyar irodalom
  - 894.5 Finnugor nyelvek irodalma
  - 895 Ázsiai irodalom. (Kínai japán, koreai stb. irodalom)
  - 896 Afrikai nyelvek irodalma. Amerikai indián irodalom. Ausztronéziai irodalom

FÖLDRAJZ. ÉLETRAJZ. TÖRTÉNELEM

- 908 Honismeret. (Egy-egy ország, vidék, város stb. történelmének, földrajzának, művelődési, gazdasági és természeti viszonyainak összefoglaló ismertetése)
- 908.4 Honismereti művek Magyarországról
- 910 Földrajztudomány. Felfedező utazások, expedíciók, utazások, útleírások. Természeti és gazdasági földrajz

-
- 910.4 Expedíciók. Utazások. Útleírások
- 911 Általános földrajz. Településföldrajz
- 912 Térképek, kartográfiai dokumentumok
- 913 Regionális (leíró) földrajz. Világföldrajz. Kontinensek és kontinensrészek földrajza.
Az ókori világ földrajza
- 914 Európa földrajza. Útikönyvek
- 914.39 Magyarország földrajza. Útikönyvek
- 915 Ázsia földrajza. Útikönyvek
- 916 Afrika földrajza. Útikönyvek
- 917 Amerika, Észak- és Közép-Amerika földrajza. Útikönyvek
- 918 Dél-Amerika földrajza. Útikönyvek
- 919 Óceánia és a sarkvidékek földrajza. Útikönyvek
- 920 Életrajzok
- 929 Családtörténet. Címertan. Nemességek, lovagrendek, rendek. Kítüntetések.
Zászlók, lobogók
- 930 Történelemtudomány-elmélet és segédtudományai
- 930.3 Régészet
- 930.8 Művelődéstörténet
- 930.9 Világtörténet
- 931 Ókori történelem
- 940 Európa története
- 940.1 Európa középkori történelme
- 940.2 Európa új- és legújabb kori történelme
- 940.3 Az első világháború és a két világháború közötti időszak története
- 940.53 A második világháború története
- 940.55 A második világháború időszaka utáni történelem
- 941 Az egyes országok területének története
- 942 Nagy-Britannia, az Egyesült Királyság és Észak-Írország története, Anglia története
- 943 A közép-európai államok története. Németország, Ausztria, Csehország, Szlovákia, Lengyelország története
- 943.9 Magyarország története
- 944 Franciaország története

-
- 944.9 Monaco története
  - 945 Olaszország története. Itália története
  - 945.4 San Marino története
  - 945.6 A Vatikán története
  - 945.8 Málta története
  - 946 Spanyolország, Portugália, Andorra története
  - 947 Oroszország története. A Szovjetunió története
  - (Az európai és az ázsiai rész együttes története is ide kerül!)
  - 948 A skandináv államok története. Finnország, Norvégia, Svédország, Dánia története
  - 949 Egyéb európai államok története
  - 949.1 Izland története
  - 949.2 Hollandia története
  - 949.3 Belgium története
  - 949.4 Svájc története
  - 949.49 Lichtenstein története
  - 949.5 Görögország története
  - 949.6 Albánia története
  - 949.71 Jugoszlávia és utódállamainak története
  - 949.72 Bulgária története
  - 949.8 Románia története
  - 950 Ázsia és az egyes ázsiai országok története (Kína, India, Japán kivételével)
  - 951 Kína története
  - 952 Japán története
  - 954 India története
  - 960 Az afrikai országok története
  - 970 Amerika története, Észak-Amerika története
  - 972 Közép-Amerika országainak története
  - 973 Az Amerikai Egyesült Államok története
  - 980 A dél-amerikai (latin-amerikai) országok története
  - 990 Óceánia, a sarkvidékek, a Maláj szigetvilág, Ausztrálázsia, Ausztrália története